

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 969

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 3, 1950, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X I X

Šis vaikas žaidžia ant laikraščių, kurie aprašo, jog amerikiečiai pasišovę gaminti vandenilio bombas, kurios panaudojus kare, sunaikintų šimtus tūkstančių ir milijonus žmonių, įskaitant tokius nekaltus vaikus, kaip kad šis. Šis paveikslas tilpo National Guardian laikraštyje. Rimtesni žmonės po visą pasaulį susirūpinę.

Taikos Gynėjai Imasi Svarbių Žygių Pašalinimui Atominio Karo Pavojaus

TORONTO. — Dr. James G. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis, lėktuvu išskrido į Paryžių, kur jis prisidės prie tarptautinės taikos misijos. Pasaulinis Taikos Komitetas siūnė delegacijas į Belgiją, Franciją, Britaniją, Meksiką, Jungtines Valstijas ir Tarybų Są-

jungą, kurios įteiks tų šalių vyriausybėms savo pasiūlymus dėl taikos išsaugojimo.

Dr. Endicott įteiks delegaciją, kuri veš savo pasiūlymus į Maskvą, Tarybų Sąjungos vyriausybei.

Pasaulinis Taikos Komitetas atstovauja 69 šalių taikos šalininkus. Jis įteiks minėtų šalių vyriausybėms sekančius pasiūlymus:

1. Kad ginklavimosi lenktynės, kurios bloškia pasaulio žmones į skurdą ir sunaikinimą, būtų sulaukytos. Tą galima padaryti sumažinant karinius biudžetus.

2. Kad atominės bombos būtų uždraustos.

3. Kad intervenciniai karai prieš liaudies judėjimus, kaip Indonezijoje, Malajose ir Vietname, būtų sulaukyti. Tą galima padaryti per tiesiogines diskusijas Jungtinėse Tautose.

4. Kad taikos partizanų persekiojimas būtų sulaukytas.

5. Kad šaltas karas būtų sulaukytas ir tautų pasitikėjimas atsteigtas. Tas yra galima pasirašant taikos sutar-

tį tarp didžiųjų jėgų.

Žinios, kad Jungtinės Valstijos rengiasi gaminti vandenilio bombas, 1,000 kartų stipresnes už atominės bombas, išjudino viso pasaulio žmones prieš ginklavimosi lenktynes, už uždraudimą tokių baisių masinio žudymo ginklų.

Tos lenktynės turi būti sulaukytos, jeigu pasaulis nenori pražudyti savo atsiekimus per tūkstančius metų.

Priešsąjietinis Melas Greitai Subliuško

BERLIN. — Vokiečių laikraštis Abend, leidžiamas amerikiečių Berlyno dalyje, paskelbė išmislę praeitą šeštadienį, būk Sovietų maršalas Leonidas Govorovas vadovavęs suokalbui Leningrade prieš premjerą Staliną ir būk suimta 200 to pasiūlymų šamokslu dalyvių.

Dabar gi sovietinė spauda parodo, kad Govorovas yra vienas įžymiausiųjų kandidatų rinkimuose į Aukščiausiąją Sovietų Trybą (sovietinį seimą).

Su 500 Tonų Vandenilio Galima Sunaikinti Gyvybę

NEW YORK. — Vandenilio bomba, jeigu ji pavyks, gali būti padaryta saužudytės bomba išžudymui visos gyvybės pasaulyje, sako keturi didieji atominiai mokslininkai. Tiesa, jie sako, kad praeis gal trys metai kol bus sužinota, ar tokia bomba yra galima.

Jeigu tokia bomba bus pagaminta (tai yra, vandenilio bomba), jos pagalba bus galima pamažu, lėtu būdu sunaikinti visą gyvybę. To bus galima pasiekti apnuodijant viską radioaktyviais nuodais.

Jie sako, kad mokslininkai galėtų apdėti vandenilio

bombą cheminiais elementais, dulkelėmis, o bomba pasigali jau paverstų tas dulkes radioaktyviais nuodais, kurie pasiskleistų po visą pasaulį ir nuuodytų viską. Esą būtų galima padaryti tokius nuodus, kurie veiktų per 5,000 metų.

Tokią išpėjimą davė Dr. Hans Bethe, Cornell universiteto fizikas; Dr. Frederick Seitz, Iliojaus universiteto fizikas; Dr. Leo Szilard, biofizikas, ir Dr. Harrison Brown, chemikas, abudu Čikagos universiteto.

Reiktų tikrai 500 tonų sunkiojo vandenilio paminimui tokios bombos, kuri užnuodytų radioaktyviais nuodais tiek dulkių, kurios išnaikintų visą gyvybę pasaulyje. Ji paliuosuotų 50 tonų niutronų — užtektinai dėl apnuodijimo dulkių tokiame kiekyje, kad jos galėtų pasiskleisti po visą pasaulį.

Esą manoma, kad būtų galima užnuodyti tas dulkes trumpam laikui. Bomba su tokiomis dulkelėmis, sunaikintų tik vienos šalies ar vieno kontinento gyvybę. Bet tos dulkes gali būti atneštos namo ir įvykdyti visuotinę saužudystę.

Istorinis Anglijos Kasėjų Streikas

PITTSBURGH. — Nors valdžia baugina pabaudomis ir jų unijos vadovybė įsakė grįžti darban, 372,000 angliakasių tęsia streiką su o-balsiu: Be kontrakto nedirbsime.

Istorija dar nematė tokio streiko. Visi kaip vienas, angliakasiai neina į darbą ir tiek, nors visas kapitalo aparatas paleistas prieš juos.

Kas nebuvo kasyklose, aišku, gali paklausti, kodėl angliakasiai taip tvirtai laikosi. Bet patys angliakasiai gerai žino, ką jie pergyvena. Jų gyvenimas visuomet buvo sunkus. Tik per paskutiniuosius metus, ypač karo metu, kompanijos buvo kiek nusileidusios. Dabar ir vėl jos nori nustumti angliakasiais atgal į vergiškas sąlygas.

Kas Sudarys Taikos Delegaciją, Kuri Lankysis Vašingtone

NEW YORK. — Pasaulinio Taikos Kongreso delegacija, kuri lankysis Vašingtone ir įteiks savo pasiūlymus Jungtinių Valstijų valdžiai, sudarys šie asmenys: Pablo Picasso, žymus ispanų artistas; Very Rev. Hewlett Johnson, Kanterburio dekanas; Ivor Montagu, garsus britų filmų prodiuseris, ir kiti. Manoma, kad bus Francijos ir Tarybų Sąjungos atstovai.

Delegacija išvyks iš Paryžiaus kovo 3 dieną. Savo pasiūlymus ji įteiks Jungtinių Valstijų kongresui. Kitos delegacijos tuos pačius pasiūlymus įteiks Tarybų Sąjungai, Anglijai ir kitoms

TAIKOS DARBUOTOJA GAUNA GRUMOJIMUS

TORONTO. — Mrs. Rae Luckock, veikli Kanados Moterų Kongreso veikėja ir uoli taikos šalininkė, gauna laiškų, kuriuose grumojama jai net nušovimu.

Girdi, jei ji nesėdėsianti namie, tai gausianti keletą kulčių į užpakalį.

Atrodo, kad tai tie patys iš antikomunistinės lygos gaivalai.

Mrs. Luckock anais metais buvo Ontarijos parlamento narė, išrinkta CCF tikieta.

Bedarbiai Įteikė Savo Reikalavimus

OTTAWA. — Bedarbių delegatai iš Toronto, Hamiltono, Kvebeko ir kitų miestų, atstovaujantys artai 100,000 bedarbių, įteikė vyriausybei savo reikalavimus.

Vyriausias bedarbių reikalavimas yra, kad federalė vyriausybė rūpintųsi visais bedarbiais.

Vietinės valdžios ir valdybos nieko nedaranti dėl bedarbių būvio pagerinimo, nors daug žadančios.

Delegacija nurodė, kad bedarbių pašalpa labai maža. Toronto Welfare autoritetai nurodė, kad šeimai reikia \$54.00 į savaitę, o pašalpos yra duodama tik \$18.30 į savaitę.

Pasidairius Po Kanada

Kvebeko katalikų tarpe atsiranda žmonių, kurie drįsta išstoti už darbininkus, už tautą.

Jau buvo rašyta, kad yra manoma, jog Montrealo arkivyskupas Charbonneau buvo pašalintas iš tų pareigų už simpatiją asbesto streikieriams, už pasmerkimą Duplesio režimo dėl atakų ant tų streikierių. Dabar eina gandai, kad yra galandamas peilis ir prieš Sherbrooke vyskupą Desranleau.

Aną dieną vyskupas Desranleau pasakė: "Šiandieninis karas, su atominė energija ir bakteriologiniais karo metodais, naikinas miestus vietoj armijų, žudąs vyrus dėl rinkų ir žalių medžiagų — karas, kurs jau sugriovė pusę pasaulio ir kurs užbaigtų griauti dėl mažos saujos kapitalistų pelno — būtina turi būti pašalintas nuo žemės veido."

Tokie žodžiai iš vyskupo lūpų yra labai skaudūs kapitalistams ir netenka abejoti, kad jie nedovanos vyskupui už tai, jeigu tik jie išgalės.

Bet Kanados žmonės su vyskupu šiame klausime. Kanados liaudis nenori karo, nenori matyti pasaulį sugriautą dėl saujos kapitalistų labo.

Ontarijos valdžia skelbia, kad per penkis metus išleis pusę milijono dolerių kelių taisymui.

Ji pasirodo labai prielankanti tiems, kurie myli gražius automobilius, prie to, aišku, ir gerus kelius. Ji pasirėngusi praveisti plačius, lygius kelius, kad automobilių savininkams būtų lengva šaudyti kur jie užmanys.

O namų bedarbiams, biednoms šeimoms taip ir nėra. Pakalba, pakalba apie jų statymą, bet greitai ir užmiršta. O tie namai, kurie yra statomi, neprieinami biedniems žmonėms.

Kova prieš spynos įstatymą, kurs panaikina nuosavybę (pagal tą įstatymą valdžia gali uždaryti namus, sales istisiems metams), niekad nebuvo nutrūkus, bet pastaruoju laiku ji žymiai pakilo.

Duplesis gauna protestų iš bažnytinių organizacijų, uni-jų, kultūrinių organizacijų ir pavienių, įskaitant daugelį įžymių visuomenininkų. Visi smerkia jo režimą dėl uždarinėjimo svetainių.

Žydų kultūrinis centras Montreale, kuris buvo uždarytas kiek laiko atgal, buvo didžiausias smūgis kultūriniam veikimui ne tik žydų tarpe, bet ir kitų tautų.

Kanados premjeras St. Laurent ir kiti valdžios nariai teigia, kad nedarbas il-

gai nesitęs ir dėl to nereikia ieškoti priemonių jam pašalinti.

Girdi, valdžia nesirengia pradėti tų darbų, kurie yra numatyti dėl nedarbo sumažinimo.

Vienas valdžios narys pareiškė, kad ateinančią vasarą darbų bus užtektinai.

Tuo tarpu atleidinėjimas darbininkų eina visu smarkumu. Pačioj sostinėj (Ottawoj) bedarbių skaičius pasiekė 10,000.

Tim Buck, nacionalis Progresyvės Darbo Partijos lyderis, išvyko į Britaniją. Gal aplankys ir kitas Europos šalis.

Paskutiniu laiku Europoje jis buvo 1947 metais ir parvežė daug naujienų darbininkams.

Mark Frank, Canadian Tribune korespondentas Ottawoj, rašo, kad galingi Hollywoodo interesai Kanadoje nori sunaikinti kanadiškų filmų gamybą.

Jis sako, kad kampaniją prieš Kanados Filmų Tarybą, kuri gamina trumpas filmas iš Kanados gyvenimo, pradėjo tūlas John J. Fitzgibbons, amerikietis, Famous Players prezidentas.

Hollywoodo filmų korporacijos nori plačios rinkos dėl savo gaminių, už tai nemylti kompeticijos iš kanadičių pusės.

Famous Players teatrų grandinis Kanadoj esąs Paramout korporacijos ranka Kanadoje.

Hon. L. B. Pearson sako, kad Kanada turi prisidėti prie gelbėjimo Pietų Azijos nuo komunizmo.

Girdi, jeigu gyvenimo standartas nebus pakeltas, tenai komunizmas tikrai įsigalės.

Daug gi Kanada pagalbėjo pakelti kiniečių gyvenimo standartą? Dr. Endicott sako, kad Kanados bomberiai, kurie buvo beveik padovanoti Čiang Kai-šekui, buvo atsakingi už badą Kinijoje, nes nacionalistai, naudodami tuos bomberius, išgriovė užtvankas ir tokiu būdu iššaukė potvinius, nuo kurių labai daug žmonių nukentėjo.

Beje, Maršalas gelbsti Europą. Vokietijoje, maršalizu-

Irma Gudavičienė mokinasi vaikščioti. Ją, kaip pamena-te, peršovė pasiutęs naciis di-pukas. Jos vyrą ant vietos nušovė. Tas piktadaris nu-sišovė, kada pastebėjo, kad

policija: apsupo. Daug laiko praėjo iki Gudavičienės pasi-kėlė iš lovos. Jai padeda ve-teranas George White, kurs neteko kojos užjūryje, kovo-damas prieš nacius.

Toronte Įsisteigė Voldemarininkai

TORONTO. — Kiekvienam lietuviui yra gerai žinoma kova tarp dviejų buvusių Lietuvos diktatorių: Smetonos ir Voldemaro. Voldemaras buvo nacių šalininkas ir buvo įkūręs Lietuvoje, Hitlerio pavyzdžiu, savo gvardiją, kurios pagalba tikėjosi nuversti Smetoną, o Lietuvą valdyti su nacių pagalba ir globa. Šios organizacijos likučių yra užklydę ir į Kanadą. Vienas jų yra Steponas Jokubickas. Tai ambicingas smetoninių laikų puskarininkėlis, kuris, kaip voldemarininkas, per Voldemaro sukilimą prieš Smetoną, su tanku išvertė policijos kiemo vartus, už ką vyras gavo il-goką laiką patupėti šaltojoj.

Dabar voldemarininkas Steponas Jokubickas Toronte įsteigė voldemarininkų organizaciją, kuri pasižymi ne-tašytu storžievišku ir fašis-

toj dalyj, veik du milijonai bedarbių. Italijojei veik trys milijonai be darbo.

Kanadietis

tinu diktatoriniu laikymusi. Voldemarininkų organizacijoje dabar susirenka visi fašistiniai elementai.

Įdomu, ką sakytų Kanados valdžia, sužinojusi apie nacių bernus, kurie, prisidengę nekaltų lietuvių atgimimo sąjūdžiu, toliau varo pragaištingą fašistinę nacių atkūrimo darbą.

J. J.

Nauja Valdyba

VANCOUVER. — Lietuvių Literatūros Draugijos

Vancouverio kuopa turėjo metinį susirinkimą vasario 12 dieną ir išrinko naują valdybą, į kurią įeina: P. Kiškis, pirmininkas; Wm. Valiukas, vice-pirmininkas; A. Grinkus, užrašų sekretorius; C. Mark, išdininkas; R. White, korespondentė; Mrs. A. Kulay, E. Gerlaites ir P. Bukis, kontrolieriai.

Buvo apkalbėti Vancouverio Taikos Tarybos ir Kanados-Kinijos draugiškumo organizacijos klausimai. Išrinkti sekanti delegatai: Olga Grinkus, Mrs. P. Kiškis, Mrs. E. Mark, Mrs. A. Kulay ir Rita White.

Rita White

DVI PUKIOS RUSISKOS FILMOS

PETER I

Kovotojas

Mylėtojas

Budavotojas

Taipgi

Vieną Savaitę, Pradedant PENKT. KOVO 3

KING TEATRE

(College ir Manning)

Atsidaro 5.30 Kasdien Šeštadienį 1 val. p. p.

PARDUODAMAS TABAKO UKIS

130 akrų žemės, 4 kilos, 130 pėdų grynauzės, jaunas sodas iš 300 visokių vaismedžių.

Kreipkitės:

J. ir N. Kisieliai, R. R. 1, Mt. Brydges, Ontario

Siuntiniai Tarybų Lietuvon

APMOKĖTAS MUTAS

SKUBIAI — UŽTIKRINTA — APDRAUSTA

Nuo dabar mes persiunčiame 22 svarų siuntinius maisto, drabužių ir kitko jūsų giminėms Tarybų Lietuvoje ar kitose tarybų respublikose.

Galite pasiųsti jau padėvėtus drabužius, apavus, audeklo ir t.t., jūsų giminėms Lietuvoje.

Už kiekvieną siuntinį, pasiūsta per AMERPOL, siuntėjas aplaiko kvitą, pasirašytą jūsų giminaičio, priėmusio siuntinį.

Mes taipgi turime didelį pasirinkimą gatavai parinktų prekių, susidedančių iš negendančio maisto, audeklo, apavų ir odos.

Mūsų krautuvėje galite gauti pasipirkti visas pasiuntimui reikalingas prekes. Kainų sąrašą suteiksime ant pareikalavimo.

Taipgi pasiunčiame pinigų į bilė šalį užsienyje.

AMERPOL ENTERPRISES

11661 Jos Campau Ave., Detroit 12, Mich.

Namai, Farnos Pardavimui

Mes Turime Gerų Namų Toronto Bellwoods Distrikte,

Kuriuos Galima Tuojaus Užimti

Taipgi Gerų ir Nebrangių Farmų Ontarijoj

ROBERT P. PRICE, Brocker

888 College St. — Toronto

Tel.: LA. 1564. Vakaris: LA. 6217

Klauskit Mr. Polloway

Ten, Kur Merkys

Buvusia netoli Kauje, verdamas. Žmonės, kurie šeimininkas Smarkimas Lapičia yra pades univka, nedklubas, biStalino va kis. Išauggi šiol Sumskio hektarų dvigubus. Atsirado kurios iškalstiečių

Patrijotinė

Telšių fabriko vykdyti 19 planą su sako dėl Aukščiaus skelbimas kolektyva binių laim ją lenkty lektyvo n

Per 19 valstybei čius rubl sankaujų apyvartą nų, atpa kitiems re tančius r

Siemet iškiilo nat nys: pake lį, įrengti cechus. Ši ti daugiau desni met mybos pla metais. cialistinių kimų į TS Tarybą g lektyvas j tų pirmoje gamybos kovo 12 d centą žali ir paleisti apskritas 10 siuvim našumą p gaminių s puse proc

I social mą rinkir čiausiają jungė vis vas. Lenkt brigada, o bininku. J ji rezulta ninkė Jan banti ket išdirbio n procentų. mantienė, kovleva i aštuoneri dirbio nor centais. M

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Ten, Kur Seimininkavo Merkys

Buvusiame Merkio dvare, netoli Kauno, Lapių valsčiuje, verda laimingas gyvenimas. Žmonės, kurie buvo Merkio kumečiais, tapo čia šeimininkais.

Smarkiai pasikeitė gyvenimas Lapių valsčiuje. Dabar čia yra progimnazija, liaudies universitetas, poliklinika, nedidelė radijo stotis, klubas, biblioteka. Sukurtas Stalino vardo kolektyvinis ūkis. Išauginami nematyti ligi šiol derliai. Valstiečio Šumskio grandis šiameet 20 hektarų plote nuėmė po 29 dvigubus centnerius rugių! Atsirado nauja gatvė, abipus kurios iškilo dailūs ir erdvūs valstiečių namai.

Patrijotiniai Darbai

Telšių "Masčio" audimo fabriko kolektyvas ėmėsi vykdyti 1950 metų gamybos planą su pakilia nuotaika. Įsako dėl rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą paskelbimas paskatino įmonės kolektyvą siekti naujų gamybinių laimėjimų, sukėlė naują lenktyniavimo bangą kolektyvo narių tarpe.

Per 1949 metus fabrikas valstybei davė 404 tūkstančius rublių viršumplaninių sankaupų ir apyvartinių lėšų apyvartą paspartino 20 dienų, atpalaidavęs valstybei kitiems reikalams 154 tūkstančius rublių.

Šiame fabriko kolektyvui iškilo naujas didelis uždavinys: pakeisti gamybos profilį, įrengti naujus trikotažo cechus. Šiame tenka įvykdyti daugiau kaip dvigubai didesnį metinį bendrosios gamybos planą, negu praeitais metais. Įsijungdamas į socialistinį lenktyniavimą rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą garbei, fabriko kolektyvas įsipareigojo šių metų pirmojo ketvirčio audinių gamybos planą įvykdyti iki kovo 12 d., sutaupti 1 procentą žaliavos, sumontuoti ir paleisti į darbą 5 naujas apskritas mezgimo stakles ir 10 siuvimo mašinų, darbo našumą pakelti 5 procentais, gaminių savikainą sumažinti puse procento ir kita.

Į socialistinį lenktyniavimą rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą garbei įsijungė visas įmonės kolektyvas. Lenktyniaują brigada su brigada, darbininkas su darbininku. Jau pasiekti pirmieji rezultatai. Daugiastaklininkė Janė Urbonienė, dirbanti ketveriomis staklėmis, išdirbio normą įvykdo iki 150 procentų. Audėjos Marė Normentienė, Marė Sinkienė, Jakovleva ir kitos, dirbančios aštuoneriomis staklėmis, išdirbio normą įvykdo 125 procentais. Mechanikai spartina

naujų įrengimų montavimą. Naujų cechų įrengimui jau gauta 31 apskrita mezgimo mašina, 20 siuvimo mašinų, sukimo mašinos, metimo mašinos ir kitos. Į darbą jau paleistos 4 mašinos. Montuojamos siuvimo mašinos. Sparčiai įrengiami naujame ceche siuvimo stalai taip, kad darbas vyktų sroviniu būdu. Siekdami rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą pagerbti kuo didesniais gamybiniiais laimėjimais, skubame paruošti naujam cechui patalpas.

Fabriko kolektyvas šiomis reikšmingomis dienomis įmonės gamybinį grafiką viršija 20 procentų.

Alfonas Kazius
"Masčio" fabriko Direk.

Tarybiniame Ūkyje

MARIJAMPOLĖ. Geriausi sėji Buktos tarybinio ūkio

traktorininkai drg. drg. Stasys Žukauskas ir Vincas Lašnauskas, praeitais metais traktorinių darbų planą įvykdė 200 procentų, įsipareigojo traktorių ir žemės ūkio mašinų remonto planą įvykdyti iki rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dienos. Be to, jie davė žodį dirbti su traktoriais dar geriau, įvykdant traktorinių darbų planą iki 300 procentų.

Remontininkų kolektyvas, vadovaujamas sumanaus mechaniko drg. A. Biciūtos, plačiai išvystė socialistinį lenktyniavimą ir palyginti per trumpą laiką pasiekė aukštų rodiklių. Dieninis remonto grafikas viršijamas iki 150 procentų. Tarybiniame ūkyje jau atremontuota dešimtys kultivatorių, traktorinių plūgų, akėčių ir daug kito prikabinamojo inventoriaus.

Už Taiką ir Demokratiją

Vilniuje, Valstybinio rusų dramos teatro patalpose, įvyko Lietuvos sostinės moterų aktyvo susirinkimas, kuriame buvo apsvarstyti Maskvoje įvykusios Tarptautinės demokratinės moterų federacijos Tarybos sesijos rezultatai.

Teatro salėje susirinko daugiau kaip 700 priešakinių Vilniaus moterų — darbininkės, inžinieriai, artistės, dailininkės, mokslininkės, pedagogės, studentės.

Teatro scena papuošta raudonu aksomu, šilku, žalumynais ir gėlėmis. Centre — didelis J. V. Stalino portretas ir V. I. Lenino biustas. Už prezidiumo stalo — Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis, partijos Vilniaus miesto komiteto sekretorius drg. A. Čistiakovas, respublikos žinomos moterys — Stalininės premijos laureatas, Lietuvos TSR nusipelnusi artistė Jackeivičiūtė, geografijos mokslų kandidatas Cepulytė, poetė Valsiūnienė, Salomėjos Nėries vardo gimnazijos direktorius Klimkienė, miesto pramonės įmonių stachanovinė — Maliutina, Silickaitė, Pakalnytė ir kitos.

Susirinkimą atidarė partijos Vilniaus miesto komiteto sekretorius drg. Narkevičiūtė.

Žodis pranešimui suteikiamas Lietuvos KP(b) CK darbo moterų tarpe skyriaus vedėjai drg. M. Kaunaitė.

— Tarptautinės demokratinės moterų federacijos Tarybos sesijos darbe dalyvavo 38 įvairių pasaulio šalių delegatės. Šioje sesijoje pažangiosios moterys parėmė taikos politiką, vykdomą Ta-

rybų Sąjungos, išstojo prieš ginklavimosi varžybas, už karinių biudžetų sumažinimą ir išlaidų padidinimą socialistiniams darbo žmonių reikalams kapitalistinėse šalyse, prieš kolonijinius karus Vietname, Indonėzijoje, Burmoje, Malajoje, prieš fašistinį Franko režimą ir monarchistinį-fašistinį terorą Graikijoje, už demokratines laisves.

Tarptautinės demokratinės moterų federacijos Tarybos sesija paragino viso pasaulio pažangiasias moteris dar glaudžiau sutelkti savo gretas kovai už taiką ir saugumą.

Tarptautinio demokratinio judėjimo avangarde stovi galingoji Tarybų Sąjunga. Tarybinės moterys žino, kad kuo stipresnė bus mūsų šalis, tuo stipresnės bus taikos jėgos. Todėl visas savo jėgas ir žinias jos atiduoda įgyvendinti komunizmo sukūrimo programai, nubrėžtai didžiojo Stalino.

Mes, Tarybų Lietuvos moterys — darbininkės, kolūkietės, inžinieriai, mokytojos gydytojos, mokslininkės, tarnautojos, — pareiškė baigdamą drg. Kaunaitė, — drauge su visa tarybine liaudimi drąsiai žengiamo pirmyn su nenugalima Lenino-Stalino kovos vėliava, bolševikų partijai prityrusiai vadovaujant, ir nėra tokios jėgos pasaulyje, kuri galėtų sulaukyti mūsų pergalingą žengimą į komunizmą.

Viena po kitos kalba susirinkimo dalyvės.

— Taikos stovykla neturi geografinių ribų, — kalba "Spartos" fabriko stachanovinė Silickaitė. — Šios stovyklos priešakyje stovi Tarybų Sąjunga. Milijonai

Tarybų šalies paprastų darbininkų atiduoda savo jėgas ir žinias, kad dar labiau sustiprintų mylimos Tėvynės galybę. Rengdamasis garbingai sutikti rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dieną, mūsų cechas įsipareigojo prieš laiką įvykdyti ketvirčio gamybos planą.

Su dideliu dėmesiu buvo išklaudyta geografijos mokslų kandidato Cepulytės kalba.

— Džiugu mums, tarybiniam mokslininkams, dirbti šalyje, kur mokslas skirtas tarnauti žmonijai, pagerinti darbo žmonių gyvenimui. Kapitalizmo šalyse mokslas panaudojamas karo įrankiams kurti. Mes nenorime naujo karo! Aš raginu Tarybų Lietuvos moteris pakelti savo rūstų balsą prieš angliškus - amerikietiškus karo kurstytojus, kad reakcijos juodosios jėgos negalėtų sugriauti mūsų taikaus kūrybinio darbo didingus planus.

Jaudinamas kalbas susirinkime pasakė Stalininės premijos laureatas, respublikos nusipelnusi artistė Jackeivičiūtė, akių ligoninės direktorė Horodničienė, "Laisvės" fabriko stachanovinė Maliutina, geležinkelio transporto inžinierius drg. Anus.

Moterų aktyvo susirinkimas priėmė rezoliuciją, kuri pritaria Tarptautinės demokratinės moterų federacijos Tarybos sesijos nutarimams, siekiantiems dar labiau sustiprinti priešakines demokratinės pasaulio jėgas.

MTS — Į Pagalbą Kolūkiams

RADVILISKIS. Baisogalos MTS kolektyvas su nauju gamybiniu pakilimu sutinka įvykdyti rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą. MTS kūrėjai jau dabar 139 proc. viršijo duotąjį planą. Visu spartumu vyksta traktorių ir žemės ūkio mašinų remontas. Visi 16 traktorių, reikalingi einamojo remonto, pilnutinai paruošti pavasario sėjai; 2 traktoriai atremontuoti kapitališkai. Traktorių remontas vyksta brigadiniu - mazgo būdu. Motorų remonto brigada, vadovaujama brigadininko drg. Boguro, nuolat viršija dienes užduotis 180-90 procentų.

Sparčiai vyksta ir žemės ūkio mašinų remontas. Atremontuota 5 sėjamosios mašinos, 7 kultivatoriai, 3 lėkštinės akėčios, vienas skutikas ir daug kito smulkaus žemės ūkio inventoriaus.

Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą garbei Baisogalos MTS kolektyvas įsipareigojo iki kovo 12 d. ne tik visiškai baigti traktorių bei žemės ūkio mašinų remontą, bet ir padėti atsiremontuoti pavasario sėjai reikalingus žemės ūkio padargus 6 apylinkės kolūkiams.

Latvių Muzikos Koncertai Vilniuje

Gruodžio 27 d. Lietuvos TSR Valstybinės Filharmonijos salėje įvyko Latvijos TSR Valstybinės Filharmonijos choro koncertas. Choras, vadovaujamas vyr. dirigento — Latvijos TSR nusipelnusio meno veikėjo Janio Ozolinio, atliko latvių, lietuvių ir kitų tarybinių tautų kompozitorių, rusų klasikų ir latvių liaudies dainas: Mėngailio "Svajonių krašte"; "Joninių vakaras", Ozolinio "Puiki mūsų šalis"; "Sveikiname Stalinui", kompozitoriaus švedo harmonizuotą liaudies dainą "Kas subatos vakarėlį"; "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", Solovjovo Sedojaus "Lakštutės", Muralio "Studentų himnas" ir kt. Solistai — Stalininės premijos laureatė, Latvijos TSR liaudies artistė, Elfrida Pakul (koloratūrinis sopranas), Latvijos TSR nusipelnęs artistas Aleksandras Daškovas (bosas): Liudmila arija iš Glinkos operos "Ruslanas ir Liudmila", Mefistofelio kupletus iš Guno operos "Faustas", Žilinko "Žvejų dainą" ir kt.

Po koncerto Lietuvos TSR Filharmonijos choro vardu buvo pasveikintas Latvijos TSR Valstybinės Filharmonijos choras ir įteikta dovana — lietuviškais ornamentais papuoštas odinis albumas ir gėlės.

Gruodžio 28 d. Lietuvos TSR radijo komiteto orkestro simfoniniame koncerte, diriguojant Latvijos TSR nusipelnusiam meno veikėjui Leonidui Vignerui, buvo atlikta: kompozitoriaus J. Ivanovo parašyta VI simfonija, J. Vitolio romansas smuikui su orkestru ir A. Skulte siužeta iš baletu "Grožiau šokau". Koncerte dalyvavo solistai — Stalininės premijos laureatė, Latvijos TSR liaudies artistė Elfrida Pakul, Latvijos TSR nusipelnęs artistas Aleksandras Daškovas ir Latvijos TSR Valstybinės Filharmonijos solistė Lida Rubene.

Choro ir simfoninis koncertai vilniečių buvo šiltai priimti. Vilniaus darbo žmonių susipažino su geriausiais latvių kompozitorių kūriniais.

J. Baruois

Paieškojimai

Paieškau Jono Balčiūno su dviem dukterim, Ona ir Antanina, gyvenančių Jungtinėje Valstijoje, kilusių iš Lietuvos, Marijampolės apskrities, Sasnavos valsčiaus, Paraišupkos kaimo.

Prasau atsišaukti arba kas žinot pranešti apie juos. Turiu aciū.
Ona Girmiūtė, 6417 23rd Ave. Rosemont, Montreal, Que.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

kanados ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

GESTAPIŠKAS PASIMOJIMAS

Dipukų laikraštis Nepriklausoma Lietuva praneša, kad koks tai Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinis Organizacinis Komitetas nutarė praveisti "visų, be jokių išimčių, Kanados lietuvių registraciją — surašymą". Jis pasimojė įtraukti į registracijos korteles kiekvieno lietuvi, seno ir tik gimusio, vardą, pavardę, tėvo vardą, gimimo datą, profesiją, užsiėmimą dabar ir adresą. Tas kortas laikys apylinkių komitetai. Prie to, bus dar surašomos atitinkamos žinios ir speciales korteles, kurios bus sukongcentruotos centriniam komitete.

Taigi, tie smetonpalaikiai, susidėję iš klerikalų, volde-marininkų, smetonininkų ir kitų fašistinio režimo steigimo Lietuvoje šalininkų, nori turėti savo žinioje korteles, kuriose būtų svarbiausios informacijos kiekvieno lietuvi. Tas dar ne viskas. Apylinkių komitetai bus įpareigoti sek-ti tuos žmones. Gimus vaikui, mirus kuriam nors lietuviui, išsikėlus kur kitur, tie komitetai turės atžymėti, kas trys mėnesiai pranešti centraliniam komitetui. Kitais žodžiais tariant, lietuvis bus sekamas nuo užgimimo iki mirties.

Reikia stačiai pasakyti, kad šis pasimojimas yra tikrai gestapiškas. Jis turi būti visų Kanados lietuvių griežtai pasmerktas ir atmestas. Kanados lietuviai iki šiol nežinojo tokio dalyko, kad kas juos sekiotų; kad kas turėtų savo stalčiuose šeimos narių biografijas; kad kas davinė-tų pranešimus apie jų judėjimą. Kanada pripažįsta asme-ninę žmogaus laisvę. Kanados kariai guldė galvas už tos asmeninės laisvės išsaugojimą.

Mes esame tikri, kad senieji Kanados lietuviai griežtai atmes tą registraciją. Bet mes siūlome ir jaunesiems at-mesti ją. Čia niekas negali priversti jus grįžti į koncentra-cijos stovyklų sąlygas. Tas komitetas neturi teisės regis-truoti jus be jūsų sutikimo. Patyrus, kad kas laiko asmens kortas be sutikimo, galima traukti atsakomybėn.

Nesiduokit vedžioti už nosies. Nesiduokit išnaudoti.

PERTOLI NŪEJOT, VYRAI

Smetonininkai ir kiti senojo Lietuvos režimo likučiai surengė demonstraciją 16 vasario proga. Jie padėjo vainiką prie nežinomo kario kapo prie Toronto miesto valdybos rūmų. Atlikę tą darbą puolėsi žiūrėti, ką Toronto spauda pasakys. O ta spauda nei vieno žodelio apie tai. Koks nusivylimas! Iš didelio debesio lietaus nė lašo. Ir kodėl taip įvyko?

Tam yra tikrai vienas atsakymas: Kanados visuomenė neprašo, kad jos didvyrius gerbtų tie, kurie tuo metu, kai tie didvyriai kraują liejo ir galvas guldė, meldėsi už hit-lerininkų pergale. Priešingai, ji pasipiktino tuomi. Spau-da išreiškė tą visišką tylėjimą. Tuo tarpu visi kanadiečiai, kuriems teko nugirsti apie tą demonstraciją, išreiškė pasi-piktinimą.

Ir ištikro, ar gi tik jojiems tą vainiką dėti? Juk ne-paslaptis, kad didžiumos tų iniciatorių simpatijos buvo Hit-lerio pusėj, kol jis ėjo pirmyn laimėdamas. Ar nėraš ame-rikiečių laikraščiai, kad Hitlerio tankų ir kanuolių grana-tų sprogdymas skambėjo kaip laisvės varpai? Kam nežino-ma, kad tas, kuris tokias entuziastiškas žinias siuntinėjo, šiandien randasi Kanadoje? Kam nežinoma, kad tų de-monstrantų tarpe buvo ne tik tokių, kurie devėjo nacių uniformas, bet ir medalius?

Jūsų demonstracija prie Kanados didvyrių kapo bu-vo didelis pažeminimas tų didvyrių ir įžaidimas Kanados visuomenės. Jūsų nusilenkimas neturi reikšmės. Tai nu-galėtų demokratijos priešų nusilenkimas.

Jūs galite šūkauoti apie savo 16 vasario, steigti "kon-sulatus" ir kitus galus. Kanados visuomenė tolerantiška. Jai neapeina, kaip kas save ramina, kas kokių žaislų užsi-ima. Bet ji niekad nelaukė ir nelauks pagarbos savo did-vyriams iš tų, kurių simpatijos buvo Kanados priešų pusėj.

KAS NAUJO PASAULYJE

Karo kurstytojai ir atomi-nių bei vandenilio bombų ga-mintojai gavo naują smūgį. Šiuo tarpu tą smūgį davė aukštas britų dvasiškis, Kan-terburio arcivyskupas, Dr. Geoffrey Fisher.

Jis pareiškė, kad "sveikas protas ir padorumas, kaip ir religinis pojūtis", reikalau-ja atominių ir vandenilio bombų uždraudimo.

"Jungtinės Tautos ar Sau-gumo Taryba, ar du ar trys pasauliniai valstybiniai k a i, kurie neša galutiną atsako-mybę," tęsė jis, "privalo im-tis naujų žygių, kad būtų su-darytas pasaulinis susitari-mas, o kartu su tuo ir pasau-linis pasitikėjimas, kad susi-tarimo bus prisilaikoma."

Jeigu dar kartą nepavyktų to susitarimo pasiekti, sako jis, turėtų būti aiškiai pasa-kyta, kieno kaltė dėl to.

"Bet šis naujas bandymas prieti prie susitarimo turi būti atliktas trumpoj atei-tyj", pabrėžė jis.

Jeigu nebūtų galima susi-tarti, sako jis, tai mums ne-liktu daugiau nieko, kaip tik-tai viltis, kad jeigu kuri ša-lis norės pradėti atominį ka-rą, tai turės taip pat žinoti, kad jai bus užmokėta tuomi pat, ką ji norės padaryti ki-tai.

Judėjimas už uždraudimą atominių ginklų plinta po vi-są pasaulį visu smarkumu.

Hong Kongo teismas išne-šė nuosprendį, kad \$20,000,-000 vertės China National Airways turtas dabar pri-klauso liaudiškai Kinijai.

Po to, kai kompanijos vir-šininkai su keliais orlaiviais perėjo pas komunistus, ame-rikiečiai pasiskelbė, būk jie atpirkė iš nacionalistų ir vis-kas priklauso jiems. Teismas, tačiau, to nepripažino.

Hong Konge, be kitko, bu-vo dar 40 didelių keleivinių orlaivių, kurie dabar bus perduoti Kinijai.

Panašaus teismo nuospren-džio laukia kitas Kinijos tur-tas Hong Konge, įskaitant prekinis laivus.

Jungtinės Valstijos nu-traukia diplomatinis ryšius su Bulgarija. Jos supyko ant bulgarų už nuolatinį kaltini-mą, kad Jungtinių Valstijų atstovybė užsiima šnipinėj-i-mu.

Aišku, bulgarai turi užda-ryti savo atstovybę Jungti-nėse Valstijose.

Vengrija reikalauja, kad Jungtinės Valstijos ir Brita-nija sumažintų savo atstovy-bes Vengrijoje. Jos esančios skaitlingesnės, negu kad bu-vo pirm karo, nors tos šalys dabar didelių reikalų su Vengrija neturi.

Gal būtų daug sveikiau, jeigu Britanija, Amerika ir

Francija visai sumažintų sa-vo atstovybes, paliekant po vieną kitą asmenį dėl ryšių palaikymo. Juk jos neveda su tomis šalimis prekybos ar kokio kito bendradarbiavi-mo. Tuomet gal pakrikę san-tykiai bent kiek pagerėtų.

Kinijos nacionalistai de-monstruoja savo meilę žmo-nėms.

Pranešimai iš Šanghajaus sako, kad nacionalistų orlai-viai išbombardavo elektros ir vandens stotis, kurios aprū-pindavo gyventojus elektra ir vandeniu ne tik mieste, bet ir apylinkėse. Žmonės dabar kenčia dėl stokos van-dens ir elektros.

Elektros ir vandens siste-mos priklauso amerikiečiams ir britams. Reikia neužmirš-ti, kad nacionalistai naudoja amerikiečių orlaivius.

Užsieniečiai, kurie gyvena Šanghajuje, kreipiasi į Jung-tines Tautas, kad jos įsikištų ir sudraustų beširdžius na-cionalistus.

Generalas A. G. L. Mc-Naughton, Jungtinių Tautų Atominės Energijos Komisi-jos Kanados atstovas, aną dieną pareiškė, kad atominės ir vandenilio bombos savai-me negali laimėti karą. Jos negali pavaduoti armijų.

Atominės bombos sudaro didžiausį pavojų ne armi-joms, o civiliams, kurie gy-vena dideliuose miestuose.

Generalmajoras Churchill Mann, kalbėdamas Toronto ir Yorko Komiteto Apsigygni-mo Reikalams susirinkime, pareiškė, kad Ottawoj stiprė-ja įsitikinimas, kad karo pa-vojus mažėja.

Jis tą pasakė rezignoda-mas iš minėto komiteto vir-šininko pareigų.

Jis taipgi sakė, kad komi-tetas negali imtis jokių žy-gių dėl civilinio apsigynimo, kol Ottawa nepatiekia jokio plano tam tikslui.

Lenkija kaltina Kanadą, kad ji ir toliau atsako su-gražinti Lenkijai jos istori-nes meno vertybes, kurios buvo išvežtos iš Lenkijos ka-ro pradžioje ir paskui perkel-tos į Kanadą.

Tos vertybės, daugiausia istoriniai piešiniai, karališ-kos karūnos, pateko į dabar-tinės valdžios priešų rankas, o valdžia neverčia jų atiduoti jas. Sako, Lenkija turi kreiptis į Kanados teismą ir ieškoti nuosprendžio, kam tos vertybės priklauso.

Rinkimų Dieną

VACYS REIMERIS

Sukaukia kely ir stotelėse
Pirmyn traukiniai išeina. —
Virš Kauno ir Nemuno kelias
Žiemos apšerkšnojus diena.

Anksti dar, bet miesto alėjose
Jau klega rinkėjų būriai,
Ir šventiškon nuotaikon liejasi
Balsai ir namų žiburiai.

Ir gaivų, eilėm neapsakomą,
Aš džiugesį šiandien girdžiu, —
Šimtai mes ir tūkstančiai sakome,
Pridėję rankas prie širdžių:

— Koks didelis mūsų gyvenimas,
Koks didelis ir nuostabus!
Nusineš Baltijon Nemunas
Senųjų pasaulių stabus.

Mes patys štai ateitį renkame,
Vairuojam metus ir dienas.
Mes patys jėga neišsenkama
Ir dirbam, ir kuriam dainas.

Kaip niekad, mes džiūgauti galime.
Ir laimė kiekvienas sau ras, —
Mes priekyje matome Staliną
Ir didžio rytojaus aušras.

Koks didelis mūsų gyvenimas,
Koks didelis ir nuostabus!
Nuplukdė į Baltiją Nemunas
Senųjų pasaulių stabus.

Jungti-
sis nam-
Toronto.
kio, kad
gu yra k-
ir namų
tame ir

Jos at-
tui visu-
būti "r-
Jos nen-
"paslap-

Kiek
tos "pas-
tas po-
atakų iš

Mont-
bai, atr-
lauja:
paviršia-
mą.

Ir ka-
gu amer-
ti požer-
sulatuos
Ar ne-
ti ir po-
simą ko-
savo "k-

Mont-
kad Lie-
nei val-
nei liet-

Jie is-
ti yra
nieko n-
Mums
mes ma-
taip k-
zioplai
Netik-
galėtų

Lietu-
plačiai
rengim-

bū Saj-
Taryba
Rink-
misijas
visokios
lininkų,
darbini-

Nieka-
neturė-
niuose
bar.

Kalba
mokslą
dėjo pla-
Štai

savo gi-
"Dve-
Vilniuje
mokslą
dirbdar-
ju. 195-

siu ir v-
kos. M-
kainuo-
diją, l-

bai gen-
Tary-
paleng-
lo. Tą
Šoloms
Amerik

Pastabos

Jungtinės Valstijos statysis namus savo konsulatui Toronte. Sakysit, kas čia tokio, kad statysis namus. Jeigu yra konsulažas, tai reikia ir namų. Dalykas, žinoma, ne tame ir yra.

Jos atsisako patiekti miestui visus planus. Girdi, gali būti "neištikimų" žmonių. Jos nenori, kad iškiltų viršun "paslaptys".

Kiek yra nujauciama, tai tos "paslaptys" yra numatytas požemis, slėptuvė nuo atakų iš oro.

Montrealo lietuviai dipukai, atrodo, per daug reikalauja: nušluoti nuo žemės paviršiaus komunistų režimą.

Ir kas gi tą padarys, jeigu amerikiečiai rengiasi kasti požemines slėptuves konsulatuose?

Ar nelaikas būtų pagalvoti ir ponui Gyliui apie išsikasmą kokios nors skylės po savo "konsulatu"?

Montrealo dipukai verkia, kad Lietuvoj nieko nebėra: nei valstybės, nei kultūros, nei lietuvių.

Jie įsivaizdina, kad visi kiti yra akli, nieko nemato, nieko neskaito.

Mums tiesiog gaila, kada mes matome savo tautiečius taip kvailai kalbant, taip žioplai elgiantis.

Netikėjome, kad lietuviai galėtų taip žemintis.

Lietuvos spauda dabar plačiai rašo, kaip eina prisiirngimas rinkimams į Tarybų Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą.

Rinkimams vadovauti komisijas sudaro ne valdžia, o visokios organizacijos, mokslininkų, studentų, menininkų, darbininkų, kolektyviečių.

Niekad Lietuvoje žmonės neturėjo tokio balso valstybinuose reikaluose, kaip dabar.

Kalbant apie kultūrą, mokslą, tai tik dabar jie pradėjo plėstis.

Štai ką rašo viena vilnietė savo giminaičiui Amerikoje: "Dveji metai kaip gyvenau Vilniuje, baigiu aukštąjį mokslą. Gimnaziją lankiau dirbdama, o dabar studijuojau. 1950 metais rudenį baigiau ir važiuosiu dirbti praktikos. Mokslas man nieko nekainuoja, dar gaunu stipendiją, 1,300 rublių ir galiu labai gerai pragyventi."

Tarybinė valdžia suteikia palengvinimus pasiekti mokslu. Tą patvirtina ir Paulinos Šolomskaitės laiškas dėdei Amerikoje.

J. Y.

Taikos šalininkai Kanadoje, Kanados Taikos Kongreso iniciatyva, renka parašus po peticija valdžiai, kad ji remtų siūlymą uždrausti atominius ginklus. Nuotraukoj — taikos šalininkas renka parašus prie dirbtuvės.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Ingrid Bergman Klausimu

Milijonai žodžių išvemta apie Ingrid Bergman ir Roberto Rossellini meilės reikalus ir to viso pasekmės penkiems asmenims — iš kurių du yra vaikai — prilygsta viešoms skerdynėms.

Iš to didelio skandalo aiškiai išskyla sekantis faktas: kad Miss Bergman, nežiūrint jos viso turto, negalėjo pasiiluosuoti visai iš pavergimo padėties, kurioje kapitalizmas laiko moteris. Čia yra moteris, kuriai kapitalizmas tur būt davė viską — didelį turta, garsenybę, pagarbą ir laisvę nuo pavaldingumo, kurs skirtas didelei didžiūmai moterų.

Bet kuomet atėjo krizis jos gyvenime, kaip kad pasitaiko daugeliui moterų, ji buvo išstatyta prieš publiką, jos gyvenimas pastatytas prie gėdos stulpo, sudraskytas, jos pastangos perbudavoti savo gyvenimą ir pasiekti naujos laimės išjuoktos ir pažemintos, jos vyras ir 11 metų amžiaus Pia emociškai suplėšyti žiaurais viešo spektaklio, padaryto iš eų gyvenimo.

Cia paaiški, kad Miss Bergman, toli gražu ne išlaisvinta moteris, yra investentas. Ji buvo verta milijonų ir šis investentas turėjo būti apsaugotas, neatsižvelgiant į tai, ką turės pergyventi penki įveliami žmonės. Į filmą "Stromboli" įdėti pinigai turėjo būti išlaikyti ir, jei galima, pelnas pasiektas. Bile filmos, kurias ji gali ateityje pagaminti, turi būti užtikrintos finansiniai garsumu, o ne meniškumu.

Miss Bergman turėjo pa-

pakišo Miss Bergman kankinę, veidmainiškus pamokslus, komercializmą ir piktdarystę.

Visas svoris šio užpuolimo, atsuktas prieš Miss Bergman kaip prieš moterį. Viso jos turto neužteko apsaugojimui jos nuo oficialės kapitalistinės vyro viršenybės ideologijos. Be vedybų gimęs vaikutis buvo ne Rossellino vaikutis, o tik Miss Bergman vaikutis. Jokios atsakomybės nededama ant Rossellino; jeigu buvo kas parašyta, tai tik jo išgarbinimui.

Turėdama tokį turta ir poziciją, kriziui užėjus, Miss Bergman pasirodė turinti mažiau laisvės, mažiau sugebėjimo pasiekti laimės, negu bile moteris Tarybų Sąjungoje, liaudies demokratijose ar Kinijoje. Bile tarybinė moteris turi daug geresnę padėtį, negu Miss Bergman.

Tokie kriziai įvyksta ir prie socializmo. Bet tenai visa bendruomenė bando padėti šeimynai. Jeigu jos pastangos nepavyksta, tuomet visi tos šeimos nariai apsupami su visa meile ir simpatija, kokią bendruomenė gali turėti, ir visiems yra padedama atsteigti gyvenimo laimę.

Socialistinė draugijoj nėra 11 metų amžiaus Piajū, kurioms grumotų stebėjimas, žiaurus žmonių apkalbėjimas, kas išplėšė iš jos jauno gyvenimo meilę. Visos pastangos yra dedamos išlaikymui abiejų tėvų meilės vaikui.

Ant galo reiktų pasakyti žodį apie kraštutinę veidmainystę, parodytą to, kurs skaito save didžiausiu moralybės saugotoju pasaulyje — Vatikano. Atsitikime Charles

nešti visą kapitalizmo veidmainystės našta. Moterys kasdien gimdo vaikus be vedybų. Šis didelis šeimyninis laužas yra spaudos ignoruojamas, išskyrus vieną kitą sensacinį lytinį įvykį. Atsitikime Ingrid Bergman, įvykis plačiausiai aprašomas, kaip kad jis būtų retas ir šeimynų sugriuvimas prie kapitalizmo nebūtų kasdieniniu dalyku.

Kraštutinė Veidmainystė

Vietoj supratimo ir pagalbos, kapitalistinė draugija

ŠVYTURYS

(Butkų Juzei Atminti)

TEOFILIS TILVYTIS

Ant atviro ir drėgno jūros kranto,
Prie Minijos, tarp Trumpos ir Želsvos,
Jis gimė, augo, mokėsi ir brenė,
Ieškodamas pasauly darbo ir šviesos.

Jis kilęs iš pastogės dūminės, šiaudinės,
Su molio krosnim, svyrančiu stalu.
Gyvenimas jo — didelės grumtynės,
Grumtynės švyturio su juodu prietarų melu.

Padėti liudžiai jį mintis kankino:
Jis buvo atkaklus, ryžtingas ir drąsus.
Jis perėjo Europą ir žemes anapus vandenyno,
Visur ieškodamas tiesos.

Kada draugai, gal būt, šeimos tyloj lindėjo
Prie minkšto patalo ir užkandžio gardaus,
Gyvenimą jis savo sunkų prabudėjo
Sargyboje žemaičių kranto išdidaus.

O jūros vilnys šnera, ošia, gaudžia
Ir sėda ašarom sūriom smėlin.
Paskyrė jis gyvenimą žemaičių liudžiai
Ir atgulė po numylėta savo žemele.

Ryškėja konturai gyvenimo gražesnio,
Retėja jo pirmų kovotojų būrys.
Nors mes tavęs šią vasarą pakrantėj neberasim —
Tu šviesi liaudies atminty, kaip jūroj švyturys.

SYPSENOS

Mirtis šeimoj

Vieno biznieriaus kostumerkos, susirinkusios vieną rytą prie krautuvės, rado krautuvės duris uždarytas, o prie durų didelėmis raidėmis užrašą: "Uždaryta dėl mirties šeimynoj".

Moterėlės, paspėliojusios, kas galėjo numirti, pradėjo skirstytis. Bet viena iš jų, išsiėmusi storą paišėlį iš rankinėlio, raudonomis raidėmis žemiau ano parašo parašė: "O kas, amžiną atilsį, mirė?"

Kitą rytą tos pačios moterėlės, atėjusios prie krautuvės, apačioj anos moterėlės parašo, rado atsakymą: "Mірė, amžiną atilsį, mano biznis".

Dėdė Vincas

Chaplin, kurio Vatikanas neapkenė politiniai, jis organizavo boikotą jo filmos, Monsieur Verdoux, kas galų gale privedė prie uždraudimo Jungtinėse Valstijose ir visuose katalikų dominuojamuose kraštuose.

Bet atsitikime Bergman-Rossellini, jis atsargiai bando apsaugoti pono direktoriaus turta. Nejaugi Vatikanas nori apsaugoti filmas apie katalikų bažnyčią, kurias Rossellini sutiko pagaminti dėl Vatikano? — New York Sunday Worker.

Užsals Jos, Ar Ne, Štai Kur Klausimas

Vienas klerikalinis poetas žiūri į platųjį Atlantą ir šaukia: "Jei kada užsalties šitos marios gilios, bėgčiau į tėvynę stikliniu keliu..."

Žmogelis tikrai klieđa. Juk šitos marios niekuomet neužsals. Ir jeigu poetas lauks stiklinio kelio per Atlantą, tai tėvynės niekuomet nebe-pamatys.

Bet iš kitos pusės, šioje poeto aimanijoje labai daug ir šventos tiesos. Reikia suprasti, kokios tėvynės jis trokšta. Jis yra išsiilgęs klerikalinės - smetoninės tėvynės. Tokios gi tėvynės nebėra. Kaip beviltiška ir kvaila laukti marių užšalimo ir stiklinio kelio per jas, taip kvaila ilgėtis klerikalų ir smetonininkų viešpatavimo sugrįžtant Lietuvon. Lietuvių žinių poetas Andriekus veikiausia tai supranta.

Bet tik vieno dalyko jis nesupranta, būtent, kad net ir Amerikoje palaiminti tik tie, kurie viešai savo kvailiųjų nedemonstruoja. — A. Bimba, Laisvėj.

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Lietuvoje, Skaitykit Liaudies Balsą

KULTŪROS LIKIMAS

ILJA ERENBURGAS

Generolas Bedelis Smitas, nepatenkintas savo karine karjera, tapo diplomatu; bet ir tas, matyt, jo nepatenkino: jis ėmėsi literatūros. Jis parašė apie Tarybų Sąjungą knygą, kuri prirašyta tų kvailių pasakų, kuriomis vidutinis Amerikos reporteris uždarbiauja vaikučiams piešimui nupirkti. Generolas Bedelis Smitas neaplenkia ir kultūros klausimų. Jis teigia esą Vroclavo kongrese pasakęs: "Vakarų Europa nepriaugo iki rusų kultūros supratimo". Žinoma, nieko panašaus aš nepasakiau ir negalėjau pasakyti. Generolas Bedelis Smitas priklauso prie išpuikėlių jankių skaičiaus. Būdamas dvasios skurdžius, ką patvirtina jo literatūriniai opusai, jis yra įsitikinęs, kad Rytų Europa nepriaugo iki supratimo amerikoniškos kultūros, kurią, kaip jis vaizduoja, sudaro patobulinti cukkiasurbliai, p. Trumeno aforizmai ir dolerio neklaidingumo dogma. Generolo fantaziją varžo jo išgalės, ir jis savo išvirkščiai išverstas mintis priskiria tarybiniam rašytojui.

Iš tikrųjų Vroclave aš šitaip pasakiau: "Tiktai nemokšos ar veidmainiai gali vaizduoti rusų kultūrą, kaip svetimą ar priešišką Vakarų tautoms". Primetęs man savo mintis, generolas Bedelis Smitas mane patetiškai klausia: "Kodėl Vakarai negali suprasti tarybinės kultūros, tuo tarpu, kai jie puikiai supranta ir vertina buvusios Rusijos milžinus — Tolstojų, Dostojevskį, Čechovą, Gorkį, Turgenevą, Čaikovskį, Rimskį - Korsakovą?" Žinoma, pagirtina, kad generolas Gorkį priskyrė prie literatūros milžinų, nors, kai visame pasaulyje žinomas rašytojas lankėsi Jungtinėse Valstijose, diplomatiniai ir kariniai lūpūtai jo didumo nepastebėjo. Bet svarbu ne pažymiai, kuriuos stato plepys generolas. Garbindamas Gorkį, jis naiviai mėgina išskirti jį iš tarybinės literatūros. Jis stengiasi tarybinę literatūrą priešpastatyti klasiškinei rusų literatūrai. Jis nori savo skaitytojus įtikinti, kad Vakarai nepripažįsta ir negali pripažinti tarybinės visuomenės kultūros.

Apie kokius Vakarus kalba generolas Bedelis Smitas? Jeigu jis kalba apie misterio Bebito Vakarus, apie biznierių, gyvulių pirklių, gengsterių, vergvaldžių, Tomaso tipo senatorių Vakarus, tai šie ponai juk nepripažįsta jokios kultūros — nei tarybinės, nei rusų praecities, nei Vakarų Europos, nei amerikoniškosios kultūros. Netikėtai nu-

girdę Čechovo vardą, jie spėlioja: kas jis — "Olimpijos" miuzik-holo šokėjas ar "raudonasis", kurį reikia įskusti artimiausiai policijos nuovadai? Gal generolas Bedelis Smitas žodžiu "Vakarai" supranta Londono naktinių klubų džentelmenus, pripažįstančius tikrai derbi, golfą ir anekdotus apie šykščiuosius škotus, arba Paryžiaus biržos maklerius, šiokiadieniais skaitančius šantažinius laikraščius, o sekmadieniais — nepadoriomis iliustracijomis papuoštą "Sekšel daidžest"? Ką gi, paminėjus Rimskį-Korsakovą, šie "kultūros veikėjai" tars, jog jiems rekomenduoja lenktynių arklių savininką arba naftos įmonių akcijas.

Tačiau esama p. Bedeliui Smitui nepažįstamų Vakarų: protaujančių ir jaučiančių žmonių Vakarų, tikrosios inteligentijos Vakarų — inteligentijos, prie kurios niekas nedrįs priskirti užvakarykščio generolo, vakarykščio diplomato ir šiandieninio paskvilininko. Šie protaujantieji Vakarai su didžiausiu atsidėjimu seka visus tarybinės kultūros pasiekimus.

Kam gali ateiti į galvą neigti Majakovskio vaidmenį pasaulinės poezijos vystymuisi? Tą vaidmenį yra pabrėžę įvairiomis kalbomis įvairių dvasinių nuotaikų poetai: Pablo Neruda ir Aragonas, Eliuaras ir Tuvinas, Giljenas ir Nezvalis, Alberti ir Nezimas Chikmetas.

Aš nežinau, ar generolas Bedelis Smitas pasižymi muzikalumu, ar jis pažįsta Čaikovskio ir Rimskio-Korsakovo kūrinis; o gal tik sekretorius jam patiekė atitinkamą sąrašą. Šiaip ar taip, jis galėjo pasiteirauti Niujorko muzikos kritikams, kokia populiarai yra ausis turinčių amerikiečių tarpe Šostakovičiaus Septintoji simfoinija, Prokofjevo "Romeo ir Džiuljeta" ir daugelis kitų tarybinių kompozitorių kūrinių.

Vakarų šalyse dabar turi didelį ir pelnytą pasisekimą kai kurie italų filmai, kaip, pavyzdžiui, "Dviracio vagis", arba "Istatymo vardu". Neatpratę galvoti žmonės, jų žiūrėdami, pailsi nuo standartinio hollywoodinio idiotizmo. Italijos kino režisieriai pripažįsta, kad jie daug pasimokė iš tarybinių kino režisierių. Pasaulyje nėra vienos kinematografijos istorijos, kurioje nebūtų pasakota, kokį didelį perversmą šiame mene padarė "Šarvuotis", "Potomkinas", "Arsenalas", "Motina", "Maksimo jaunystė", "Čapajevas".

Nuo antrojo pasaulinio karo mus skiria per mažas lai-

kotarpis, kad galėtų pasirodyti romanas, prilygęs "Karui ir taikai", bet, reikia pripažinti, kad vieninteliai apie antrą pasaulinį karą romani, kuriais žavisi Vakarų Europos skaitytojai, priklauso tarybinių autorių uplunksnai.

Aš neieškosiu kitų pavyzdžių, jų ir taip daug, tik pasakysiu, kad įvairiausiose srityse, ar tai bus agronomija, ar bibliotekininkystė, sveikatos reikalai, ar vaikų literatūra — tarybinės visuomenės įnašas yra didelis ir savo apimtimi ir gilumu.

Tarybinei valstybei trisdešimt dveji metai; istorijai toks laiko tarpas labai trumpas, o namus, kaip žinoma, pradeda statyti ne nuo stogo, bet nuo pamatų. Tačiau ir per šį trumpą laiką tarybinė visuomenė sukūrė nemažą dvasinių vertybių. Generolas Bedelis Smitas, kaip jau anskčiau sakiau, su kultūra maža ką bendra turi. Bet jis galėtų pagalvoti, kodėl per tuos trisdešimt dešimt metų visi žymiausi Vakarų veikėjai taip aistringai domėjosi tarybine kultūra ir reikė jai simpatijas. Iš tų veikėjų aš suminėsiu toli gražu ne visus: Bernardą Šou, Anatolį Fransą, Draizerį, Lanževoną, Žolio-Kiuri, Bernalį, Choldėną, Aragoną, Nerudą, Mačado, Eliuarą, Garsiją Lorką, Pikasso, Marke, Čaplį — ir kas paabejos, kad šie žmonės kultūros klausimais kompetentingesni daugiau, negu diplomatinis paskvilininkas?

Laikas pasakyti, kad jų žaidimas "Vakarais" ir "Ryttais" yra abskurantizmas, nemokšiško kultas, žmonių minties pajungimas pasienio žandarams ir politiniams muitininkams. Jie įtikinėja kritikams, kad Hovardas Fastas yra "rytų pasaulio" atstovas, o smulkus perbėgėlis, mažaraštis p. Bedelio Smito bendradarbis Kravčenko — "vakarų mąstymo" korifėjus. Jų kalbose apie "Vakarų" ir "Rytų" kultūrą nėra nei istorijos pradmenų, nei paprastos logikos. Kol jaunas poetas Liuji Aragonas buvo siurrealistas, jie neabejojo, jog jis yra tikras prancūzas, bet kai jis išaugo, subrendo, tapo dėl savo išsivadavimo kovojančiu su prancūzų liaudies poetu, jie atmetė ne tik jo formalias rinkimines teises, bet ir dvasinį priklausomumą vakarų nacijai. Jie mielai priskiria prie Vakarų Europos nemokšas turkų bašibuzukus, kviečiasi juos į Strasburgo asamblėją, rašo apie jų amžiną ryšį lyg ir su Burgundi-

ja, lyg ir su Brabantu. Tuo tarpu Turkijos kalėjime jau dvylika metų sėdi vienas žymiausių Europos poetų — Nazimas Chikmetas, kurio giliai nacionalinė poezija yra susijusi su Europos poezija, su ruškino ir Majakovskio, Hugo ir Rembo muzomis. Pasak dvasios žandų, šis poetas negali būti priskirtas prie "vakarų kultūros".

Jie nori geografinėmis etiketėmis pakeisti epochų istorijas, paversti didį visuomeninės raidos procesą, pirmuosius juodraščius, parašytus Markso ranka ir Paryžiaus komunarų krauju, į reiškinį, apribotą viena pasaulio sritimi. Tuo pačiu jie pasmerkia mirti nacionalinę kultūrą tautų, dar neišsivadavusių iš kapitalizmo pančių: jie nori, kad Anglijos mokslas, Amerikos literatūra, Prancūzijos menas žūtų kartu su britų imperializmu, su Jungtinių Valstijų rasizmu, su supuvusia prancūzų buržuazija. Jie kariauja ne prieš tarybinę kultūrą, o prieš visokią kultūrą, nes kraujo sustingimas veda prie paskutinio galo.

Aš suprantu, kai nemokša amerikoniškas generolas stengiasi atitverti pasaulį nuod gaivinančio vėjo. Kas jam kultūra, jos likimas? Bet baisu, kai prie suskaldymo projekto, o kartu ir prie kultūros numarinimo, prikiša savo ranką Žoržas Diuamelis. Aš, toli gražu, nesu jo talento garbintojas, bet vis dėlto jis ne valstybės departamento paskvilininkas, o rašytojas, savo laiku sukūręs keletą vertingų knygų. Dabar Diuamelis susižavėjęs organizavimu vadinamosios "Strasburgo Europos", kuri turės teikti Amerikai patrankų mėšą. Žoržas Diuamelis, suprantama, nemuša būgno ir nesišvaisto bomba, jis tik graudžiai šnirpščioja ir liūdinai krenkščioja. Jis pateikia manų košelę, kurią generolo Bedelio Smito kolegos turi užgardinti ne vyšnių sunka, o Europos krauju.

Neseniai Lozanoje įvyko "Strasburgo Europos" kultūrinio skyriaus konferencija; jeigu apie kultūrą samprotauja generolas Bedelis Smitas, tai kodėl gi to negali daryti Vašingtono kerdžių varinėjami Europos galvijai? Lozanos konferencija gyvai susidomėjo tokie išgarsėję kultūrtregeriai, kaip p. Čerčilis, p. Spakas ir, pagaliau, Bonos įžymybė Karlas Šmidtas. Žoržas Diuamelis pasiuntė į Lozaną laišką, kurio gali pavydėti generolas Bedelis Smitas.

Žiūrėdamas į kalendorių ir galvodamas apie tai, kad XX šimtmetis jau pragyveno pusę amžiaus, Diuamelis liūdinai pastebi: penkiasdešimtmetis buvo užtemdytas dvi-

jų Europą nualinusių karų. Apie tai, kodėl šie karai kilo, Diuamelis nerašo, jam rūpi kas kita: "geltonasis pavojus". Prieš pusę amžiaus didžiosios Europos valstybės, kartu su Japonija ir Jungtinėmis Valstijomis malšino kinų tautos sukilimą; besiteisindami malšinto jai kalbėjo apie "geltoną pavojų". Tai buvo 1899 m., o 1949 m. Diuamelis rašo: "Dabar visa Azija" prarasta Europos įtakai. Europos kultūrai. Afrika, į kurią daugelis žiūrėjo kaip į puikią teritoriją bandymams, Europos genijaus siekimams įgyvendinti, bus užkariauta Azijos, jeigu įvykiai vystysis taip, kaip jie vystosi dabar". Kas taip kalba? — paklaus nustebeš skaitytojas — rašytojas ar kolonijinis pompadūras, "Kankinių gyvenimo" autorius ar iš Šanchajaus pasprukęs spekuliantas ar geru būdu apsiginklavęs plantatorius?

Azijos tautų budimas reiskia didžiausią žmonijos kultūros pergalę. Šios tautos, ištaisais šimtmečiais plėšiamos ir mindomos Europos padugnių, negalėjo vystyti nei savo seniausiąją kultūrą, nei prisijungti prie Europos tautų kultūros. Dabar išsivadavusi Kinija, už savo laisvę kovojanti Indija, sukrūvintos, bet nenugalėtos Indonezija, Vietnamas, Malaja pabudo; ten žmonės aistringai mokosi, skaito, rašo. Diuamelis nemato toliau savo Be-kon de Briujero, šito prancūziško Carevokokšaisko. Jis nemato, kad Kinija pirmą kartą tapo atvira pasaulinei kultūrai, pasiryžusi įsivinti visa, kas vertinga ir duoti savo įnašą. Diuamelis nesupranta, kad po dvidešimties metų europiečiai gėrėsis kiniečių, indoneziečių knygomis. Diuamelis nesupranta net to, kad Azijoje milijonai žmonių pirmą kartą susipažįsta su geriausiais pasaulinės literatūros, tame skaičiuje ir prancūzų, kūriniais. Jeigu Diuamelis galvotų, kaip rašytojas ir kaip prancūzas, jis džiaugtųsi, bet jis galvoja kaip kolonizatorius ir kaip "Strasburgo Europos" valdinys. Jis rašo, kad į Afriką "daugelis žiūri kaip į puikią teritoriją bandymams, Europos genijaus siekimams įgyvendinti". Kam tiek iškilnių žodžių? Mes žinome šiuos "įgyvendinimus" — negirdėtą pasityčiojimą iš negrų Pietų Afrikoje ir Konge, malšintųjų žveriškumus, neseniai įvykdytus nusikaltimus Madagaskare. Kai dėl Diuamelio samprotavimų, esą "Indijos ir Pakistano žmonės užgrobia Afriką", tai šie žodžiai turėtų tarnauti šlykščios rasinės diskriminacijos, vykdomos Pietų Afrikoje, Hitlerio pasekėjams pateisinti.

(Dus daugiau)

Jūs šia...
geu kalb...
Apie ją d...
goj. Kas...
Mes...
ją taip...
pertai da...
apčiuopt...
pačius sv...
kuriuos...
ruoja. K...
bomba y...
Priešing...
ir daugu...
ja mums...
naudojau...
nauding...
milijonu...
mas var...
nergijos...
lams yra...
Kuom...
tonijaus...
mui ato...
skirsto l...
so, ji du...
gijos" E...
dėl 75,00...
Viena un...
mu, kur...
mui van...
da beve...
jos.
Tuome...
ja mun...
bomba d...
atominė...
atominė...
iš plut...
li būti p...
gu tam t...
dydžio j...
pirma n...
ta į bom...
rubežiav...
bai. Ji g...
daug did...
bombą...
kartų di...
vandenil...
viską to...
New Yo...
"Saulės"
Kadar...
siryžusi...
sandėliu...
bas, die...
daug kv...
rie rep...
vandenil...
lės bom...
veikiaus...
gija iš v...
per ilgą...
tingą nu...
kai vyst...
Vander...
tu yra...
gubo ato...
namas...
tų buvę...
denilio...
Pasigam...
bai įkai...
daug en...
mi jie p...
keitimą...
Mes g...
atomus...
dens. Me...
labai įka

Vandenilio Bomba

Rašo DYSON CARTER

Jūs šiandien girdite daugybę kalbant apie H-bombą. Apie ją daug rašoma ir spaudoje. Kas ji tokia yra?

Mes negalime diskutuoti ją taip, kaip atominiai ekspertai daro, bet mes galime apčiuopti pamatus, įskaitant pačius svarbiausius dalykus, kuriuos mokslininkai ignoruoja. Kaip ir A-bomba, H-bomba yra atominis ginklas. Priešingai tam, ką Trumanas ir dauguma ekspertų pasakojama mums, atominis procesas, naudojant vandenilį, yra naudingas ne tik žudymui milijonų žmonių. Panaudojimas vandenilio atominės energijos naminiams reikalingas yra istorinės svarbos.

Kuomet viena uncija plutonijaus, vartojamo darymui atominų bombų, išsiskirsto laike atominio proceso, ji duoda užtektinai energijos parūpinimui elektros dėl 75,000 namų visai dienai. Viena uncija vandenilio atomų, kurs naudojamas darymui vandenilio bombų, duoda beveik tiek pat energijos.

Tuomet, kodėl jie pasakojama mums, kad vandenilio bomba daug baisesnė, negu atominė bomba? Už tai, kad atominė bomba (pagaminta iš plutonijaus atomų) negali būti padaryta didesnė, negu tam tikro dydžio. Virš to dydžio ji eksploduotų pati, pirma negu ji būtų pakrauta į bomberį. Nėra tokio apribavimo vandenilio bombai. Ji gali būti pagaminta daug didesnė už atominę bombą, rasi 10 ar net 100 kartų didesnė. Viena tokia vandenilio bomba iškepinų visą tokiam miestą, kaip New Yorkas.

"Saulės" Bomba

Kadangi Amerika yra pasiryžusi gaminti ir krauti sandėliuose vandenilio bombas, dienraščiuose pasirodė daug kvailių pasakų. Nėkurie reporteriai sako, kad vandenilio bomba yra "saulės bomba". Ne tiesa. Saulė veikiausiai gauna savo energiją iš vandenilio atomų, bet per ilgą procesą, visai skirtingą nuo to, kurį mokslininkai vysto ant žemės.

Vandenilio energijos pamatu yra specialės rūšies dvigubo atomo vandenilis, vadinamas "deuteriumu." (Būtu būvę geriau pavadinti vandenilio bombą D-bomba). Pasigaminus D-atomus ir labai įkaitinus, galima gauti daug energijos, nes kaitinami jie pereina atominį pasikeitimą.

Mes galime pasigaminti D-atomus — iš paprasto vandens. Mes taipgi galime juos labai įkaitinti tam tikru bū-

du sumaišant juos su atominės bombos atomais. Atominė bomba pradeda D-atomų veikmę.

Bet tas dar ne viskas. Mokslininkai žino, kaip panaudoti plutonijų ir D-atomus kartu su metalu, vadinamu lithium, kad gavus labai didelę energiją. Jie taipgi gali naudoti gausų metalą beryllium vardu. Jie gali net panaudoti pigų boroną.

Kitais žodžiais tariant, panaudojant truputį plutonijaus, kartu su D-atomais ir nekuriomis metalais, mes galėtume gauti gausybę atominės energijos. Tas reikiama baisy masinį žudymą atsitikime karo. Bet jeigu būtų taika, šis atominis amžius atneštų gerbūvį dėl socializmo, kokio žmonija neįsivaizduoja.

Kam Galima Naudoti

Iki šiol, amerikiečių monopoliai, per savo militarinę kontrolę, neleido vystyti vandenilio energiją, kadangi jie bijo jo baisy jos pasekmių kapitalizmo ekonomijai, ir, per savo žioplumą, išvaizdavo, kad tarybinis mokslas negalės padaryti net atominę bombą dar ilgam laikui.

Bet dabar jie jau mato, kas atsitiko. Mokslas, kurį žydi socializmas, toli pralenkė tą mokslą, kurs prirakinatas prie stimpančio kapitalizmo. Yra daug įrodymų, kad Tarybų Sąjunga jau vysto vandenilio atominį procesą.

Faktinai, pastarosios atominės eksplozijos Tarybų Sąjungoje buvo bandymai vandenilinės energijos, naudojančios kokią nors naują atominę medžiagą, kaip kad plutonijaus deuteridas ar litijaus deuteridas. (Vertėjas neturi "atominio" žodyno, tad ne viską gali sulietuvinti.) Galimai Tarybų Sąjungos fizikai toli pralenkė atominę bombą ir jau išrišę problemą, kaip gauti energiją iš vandenilio nenaudojant atominės eksplozijos.

Tarybinis Mokslas

Taigi, mes matome, kaip kvailios yra kalbos apie prisipažinusių šnipą, Fuchsa, davusį H-bombos paslaptis Tarybų Sąjungai. Keletas amerikiečių mokslininkų per eilę metų pasakojo, kad pamatinis atominis tyrinėjimas Tarybų Sąjungoje yra toli prašokęs tokį tyrinėjimą Amerikoje ir Britanijoje. Langmuir, svarbiausias General Electric korporacijos mokslininkas, trys metai atgal davė atsargų pareiškimą sąryšyje su tyrinėjimais Tarybų Sąjungoje, bet kurio visai

nepaisė Amerikos užsispyrėliai senatoriai.

Langmuir, kaip kviestas svečias, lankėsi Tarybų Sąjungos laboratorijose. Jis matė tyrinėjimų stotį dirbant ant "skystimu paverstų gesų" su tokiomis priemonėmis, kurios nustebino jį. Tokių dalykų nebuvo niekur kitur pasaulyje. Tos rūšies įmonė reikalinga pagaminti deuterijaus dėl vandenilio atominio proceso!

Šiškū, Tarybų Sąjungai stovint priešakyje "ginkluotų taikos jėgų", smagu žinoti, kad karo kurstytojai Vašingtone neturi H-bombų monopolio. Bet būtų baisi klaida mum sėdėti ir džiaugtis. Tas, kad socialistinė jėga, kuri darbuojasi už taiką, gali pasigaminti atominės bombas, dar nėra užtikrinimas, kad amerikiečių H-bomba negali būti numesta ant Britanijos, Europos ar mūsų.

Bombų Pavojus

Jungtinių Valstijų kongresmanas ponas Poage pažadėjo, kad kitame kare Ameri-

ka panaudos savo baisuosius ginklus "sunaikinimui visko" Britanijoje ir Europoje. Poage neminėjo Kanados. Bet kas dedasi mūsų šiaurėje šiandien yra tikrai požymiu to, kas atsitiktų Kanadai kitame kare. Nors šiandien nieko nesidrovį jankia veržiasi į mūsų kalnus ir bombarduoja mūsų upes tik su bandymo bombomis, tačiau rytoj jie gali duoti svarbiems mūsų centrums pragarinių bombų "nusvilintos žemės" trytmentų.

H-bomba yra bilijono dolerių ginklas, pagamintas dešimčių tūkstančių darbininkų daugelyje industrijų. Ji turi būti nunešta oro jėgų. Pragarinės bombos negali būti numestos ant pasaulio be tam tikro visuomenės paremimo, Amerikoje ir už Amerikos.

Uždraust Jas!

Štai ką H-bombos reikiama mums Kanadoje. Mūsų uranijus eina į tas bombas. Pragarinių bombų šerdis turi "Made in Canada" štampaną.

Uždraust tas bombas!

LMS Veikla

L. JONIKAS

Naujas Žurnalas

Kada skaitysite šiuos žodžius, naujas LMS žurnalas bus jau kelyje ar gal ir skaitytojų rankose. Šiandien (vasario 11 d.) pirmasis numeris išsiunčiamas visoms LMS vienetoms, pavieniams nariams ir prenumeratoriems.

Ko Centro Komitetas geidžia, tai visų meno mėgėjų pasisakyti, ką manote apie pirmą numerį pastovaus LMS organo ir kaip sekami numeriai būtų galima pagerinti.

Šiame numeryje telpa: "Mūsų Norai, Mūsų Planai", editorialas;

"Stanislavskio Sistema" (aktoriaus saviruošas);

"Liaudies Dainiai Jovarui 70 Metų" (biografiniai bruožai);

"Mintys Apie Meną";

"LMS Youngsters";

"Mūsų Dainiams, — Mūsų Dainoms" (eilėraštis);

"Ieškok, Surask" (eilėraštis);

"Ko Liūdi, Berželi" (eilėraštis);

"Sutelksime Talką" (eilėraštis);

"Pašto Dėžutė" (ištraukos iš laišku);

"What's in a Name?" (kaip užvardinsime savo organą);

"Content With Contents?" (ar patinka turinys);

Korespondencijos iš vienetų veiklos, trumpi straipsniai iš įvairių meno sričių ir t.t.

Kokios Galimybės Pagerinti Žurnalą?

Galimybų pagerinti menininkų organą yra daug ir ne visos priklauso nuo Centro Komiteto gerų norų. Kiekvienas narys, kiekvienas liaudies meno mėgėjas gali ir privalo prie to prisidėti sėkmingai.

Prenumeratom (\$2.00 metams);

Platinimu pavienių kopijų (25 centai);

Raštais (straipsniais, korespondencijom, kritika, recenzija, poezija, beletristika,

Bernard Johnson, jaunas Kanados radijo baritonas, diskutuoja su savo motina naują dainą. Jo motina, Mrs. Johnson, yra jo mokytoja. Ji bus galima girdėti kovo 10, 7 valandą vakaro, iš CBC stočių. Ji taipgi galima girdėti šeštadieniais, 6 valandą vakaro, Cuckoo Clock House programoj.

biografiniais bruožais apie žymiuosius mūsų menininkus ir t.t.);

Gavimu naujų narių į LMS (\$5 metinė duoklė, už kurią narys — organizacija ar pavienis — gauna visus tuos metus LMS leidinius).

Pradžiai labai kukli. Žurnalas ne tik be "vardo" (ištikrinų su daug vardų), bet tik 32 puslapių. Jei mūsų menininkuose pasireikš rimtas susidomėjimas nuolatiniu savo organu, ateityje bus galima išleisti didesnį, daugiau puslapių. Kaip iš pradžių atrodė, susidomėjimo nestokuos. Dar neišleidus pirmo numerio, o jau gavome didelį pluoštą prenumeratų. Nėkurie vienetai jau užsisakė pūdus platinimui. Taigi, už mėnesio-kito tas viskas susikristalizuos ir galėsime "atsistoti ant tvirtų kojų."

O kas viršuje pasakytą apie pareigą kiekvieno liaudies meno mėgėjo, tai dar kartą perskaitykite ir tuojau praneškite Centrai savo nuosprendį.

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Ištodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 1 iki BIRŽELIO 1

Laike Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje Pašalpomis Išmokėjusi Suvirš \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00 Nario Mokestis: 35 c., 65 c., ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Virš \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

Ch. Narush, 489 Ossington Ave., Toronto 4, Ont.

Montrealo Žinios

Du Dideli Parengimai

Pažangūs šios kolonijos lietuviai jau kuris laikas atgal pradėjo ruošti dideli koncertui, kuris numatomas balandžio (April) mėnesyje. Šio koncerto žvaigždė turėsime garsią amerikietę dainininkę **Birutę Ramoškaitę**.

Detališkesnius pranešimus apie koncertą ir kitus programos dalyvius teks rašyti vėliau, sekite!

Šių žodžių rašėjui teko nugirsti, kad ML Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos parengimų komisija su valdyba jau yra nutarę ruošti didelę vakarienę Verdune, taipgi balandžio (April) mėnesį. Taigi, kaip matote, balandžio mėnesyje įvyks du dideli parengimai. Šios kolonijos lietuviai galite jau iš-

kalno ruošti juose dalyvauti.

Išvyko Palaidot Savo Sesutę

P. Bendžaitienė vasario 25 d. išvyko į New Yorką į savo sesutės — Onos Balčiūnienės laidotuves, kurios įvyko vasario 27 d. Velionė buvo ilgametė choristė, kol jos sveikata leido. Drg. P. Bendžaitienei ir jos šeimai liūdesio valandoje didelė užuojauta.

Turėjo Operaciją

Vasario 23 d. "Herbert Reddy Memorial Hospital" Jonui Novikui buvo padaryta kojų gyslų operacija. Operacija pavyko gerai. Kaip ilgai ligoniui teks būti ligoninėje, priklausys nuo jo sveikatos.

Pastaba:

L.B. Nr. 953 korespondencijoj apie vestuves neteislingai buvo parašyta J. Godovičiaus pavardė. L.B. Nr. 659 J. O. Morkevičių paminėjimo aprašyme praleistas aukotojas J. Skripka, aukavęs dėl L.B. paramos \$1.00. Ir J. J. Balsių paminėjimą aprašant nepamirštos ruošėjos: Balsienės sesutė B. Šulmstrierienė ir Annie Juodis ir Naurienė.

Korespondentas

KAS KAIK REMIA LIAUDIES BALSĄ

Pastaruoju laiku Liaudies Balsas gavo paramos iš šėkančių draugų ir draugių:

P. Kisielienė, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$61.10 surinktų aukų, kurių \$32.10 suaukojo Liaudies Balso rėmėjai, minėdami draugų M. ir M. Gudų, verduniečių, 20 metų žybinio gyvenimo sukaktį; \$25.00 suaukojo minėdami draugų J. ir O. Morkevičių 25 metų žybinio gyvenimo sukaktį. Pavieniai rėmėjai A. Sargunas, E. Macevičienė, M. Fedosevich ir J. Tamasonienė, jaaukojo po \$1.

A. Balčiauskas, Niagara Falls, N. Y., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.50. S. Karvelis, Toronto, pridavė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Mikalajuno \$2.00 aukų.

A. Kelly, Cleveland, Ohio, užrašė Liaudies Balsą dviem metams dėl naujo Kanados lietuvio ir laikraščio paramai paaukojo \$1.00.

J. Pechulis, Calgary, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.50.

T. Pleta, Alliance, Ohio, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$1.80 aukų.

P. Radzevičius, Cleveland, Ohio, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$1.20 aukų.

A. Sirgeda, Port Arthur, Ont., lankėsi Liaudies Balso raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$2.00.

A. Sinkevicz, Philadelphia, Pa., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.50.

R. Braus, Rochester, N. Y., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Malinauskas, F. Manelis ir M. Vaidila po \$1.50; už USA valiutą gauta \$1.50.

K. Zala, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno rėmėjo 50 ct. aukų.

J. Paliulis, Hawk Junction, Ont., prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir nuo J. Saganaičio ir M. Kairio po \$2 aukų.

M. Vidruk, Winnipeg, Man., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Diksono \$1.00 aukų.

W. Crich, Vancouver, B. C., atsinaujindamas prenu-

meratą, paaukojo \$2.00.

Anna Stakenas, Freesoil, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno rėmėjo 50 ct. aukų.

J. Kavaliauskas, Beavermouth, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai dėkojame.

Administracija

Parduodam Namus

Parūpinam Ugnies, Vagystės, Automobilių Stiklo ir Kitą Apraudą.

Parduodam Laisniuotus Tavernus Grosernes, Mėsines, Icecream Parduotuves ir Kitus Biznius

Rašykite, Telefonuokite ar Atsilankykite Asmeniškai

EUGENE PLAWISKY

6693 Des Erables St. - Tel. DO. 8076

MONTREAL, P. Q.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas Laikau pardavimui visokių elektrinius reikmenis Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulgi susitarimo, išskiriant sėstadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydui įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučėliūnas, A. Majauskas

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld's

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus 4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Franc Vis L

Nors Fran- tai pasiūlyti rolė lieka. darbiavimo komunistų met social- lamentė, k vo ministr atstovas p jie dabar. jie nebend- munistais, francūzišk "Maskvos

Komuni- parlament šimtų dep- savo apie socialistai- tas trečdal- ima beve- darbinink- sluogsnis- tautos dal- Socialis- traukė, ka- noro kov- reikalus, b- lutinį ban- grėšė.

Oficiali- traukė iš- partneriai- ir buržu- nesutiko s- ti visiems- tiems da- 3,000 fran- nesį bonu- socialistai- jau seniai- narių daug-

Per pask- tus social- je su klei- buržuazini- be paliovo- laidas. Ka- kai kilo, b- šaldytos". kurie pirm- zuoti, laip- žinti senies- Ir kiekvien- nors nauja- duodamas- gerbūviui, kai buržu- naujas pri- tai dėl fa- vo, kartai- vo pasitra- bet joje vi- vo todėl, k- dimi prote- jimai nebu- tikslas buv- dešinesien- savus nep- rius.

Padėtis, randasi da- kiai patvir- kė iš valdž- remia. Par- kė nuo ba- buvo balsu- Bidault ka- pradėjo va- mi jie atsi- stengiasi a-

Francijos Socialistai Dar Vis Lošia Seną Rolę

Nors Francūzijos socialistai pasišalino iš kabineto, jų rolė lieka ta pati: bendradarbiavimo su dešiniuosiais ir komunistų izoliavimo. Kuomet socialistai paskelbė parlamente, kad jie ištraukia savo ministrus iš kabineto, jų atstovas pridėjo, kad nors jie dabar nebus opozicijoje, jie nebendradarbiaus su komunistais, nes anie "nėra francūziška partija", o "Maskvos agentūra".

Komunistai Francūzijos parlamente turi arti dviejų šimtų deputatų. Už juos balsavo apie trečdalis tautos. Ir socialistai drįsta sakyti, kad tas trečdalis tautos, kuris apima beveik visą industrinę darbininkiją ir kitus liaudies sluoksnius, nėra francūzų tautos dalis!

Socialistai iš valdžios pasitraukė, kaip tai aišku, ne iš noro kovoti už darbininkų reikalus, bet kad išvengtų galutiną bankrūtą, kuris jiems grėsė.

Oficialiai socialistai pasitraukė iš valdžios, nes jų partneriai katalikai (MRP) ir buržuaziniai "radikalai" nesutiko su reikalavimu duoti visiems mažai uždirbantiems darbininkams apie 3,000 frankų (apie \$9) į mėnesį bonusą. Bet tikrumoje socialistai pasitraukė, nes to jau seniai pageidavo eilinių narių dauguma.

Per paskutinius dvejus metus socialistai tupėjo valdžioje su klerikalais ir kitais buržuaziniais elementais, ir be paliovos aniems darė nuolaidas. Kainos vis laipsniškai kilo, bet algos liko "ušaldytos". Daugelis fabriku, kurie pirma buvo nacionalizuoti, laipsniškai buvo grąžinti seniesiems savininkams. Ir kiekvienu kartu, kai koks nors naujas smūgis buvo suduodamas liaudies teisėms ir gerbūviui, kiekvienu kartu, kai buržuazija išsikovojo vis naujas privilegijas, socialistai dėl fasono sumurmėdavo, kartais net pagrasindavo pasitraukti iš valdžios, bet joje vis likdavo. Tai buvo todėl, kad tie vos-vos girdimi protestai ir sumurmėjimai nebuvo nuoširdūs, kad tikslas buvo ne pastoti kelią dešiniuosiems, bet nuraminti savus nepasitenkinusius narius.

Padėtis, kurioje socialistai randasi dabar, tą visą puikiai patvirtino. Jie pasitraukė iš valdžios, bet tą valdžią remia. Parlamente jie susilaukė nuo balsavimo, kuomet buvo balsuotas pasitikėjimas Bidault kabinetui, bet vėliau pradėjo valdžią remti. Tuomį jie atsiekia, arba bent stengiasi atsiekti štai ką:

duodami paramą Bidault kabinetui jie faktinai remia jo politiką ir tuo pačiu laiku, patys nedalyvaujant kabine- te, jie stengiasi sudaryti įspūdį, kad jie nėra tos politikos kaltininkai.

Kodėl socialistai, kurie iki šiol rado galima likti kabine- te, dabar buvo priversti pasitraukti?

Vienas atsakymas yra, kad eilinių narių kantrybė pagaliau išseko. Paryžiaus apygardos (Seino srityje) ir šiaurinėse kasyklų srityse, kur socialistai dar palaiko savo paskutines įtakos darbininkuose liekanas, partijos vienetai vienas po kito griežtai pareikalavo, kad socialistiniai ministrai atsistatydintų.

Kitas atsakymas yra, kad socialistai tikisi ankstyvų rinkimų. Jie mano, kad kuomet Bidault kabinetas galutinai atsistatydinsias, nauji rinkimai pasidarys neišvengiami. Ir per tą trumpą laiką, kuris liko iki rinkimų, jie tikisi pagerinti savo vardą darbininkuose, pabūdami nekuri laiką "opozicijoje", tai yra, nedalyvaujant valdžioje.

Ar tas manevras apgaus darbininkus, yra didelis klausimas. Perdaug socialistų prestyžas nupuolęs industriniuose darbininkuose, kad jį atgaivinti. Be to, socialistų užsilikymas parlamente yra aiškus. Nors jie sako,

kad opozicija, bet jeigu diena iš dienos balsuoja už Bidault siūlymus, darbininkai jų "opozicingumui" vargiai gali tikėti.

M.

Padėtis Indijoje Blogėja

Indija kartoja tą, ką perėjo Kinija. Tą neseniai pasakė Londone "Daily Worker". Tame didi tiesa. Po Kongreso Partijos diktatūra Indija tampa tokia pat korupcijos, kyšių, pelnagrobiškumo ir supuvimo šalis, kokia Kinija buvo po Čiangu. Galas irgi bus toks pat: liaudis turės paimti reikalus į savo rankas.

Nepasitenkinimas Patelo Nehru administracija Indijoje auga net tuose pačiuose politiniuose rateliuose, iš kur Nehru kilęs. Štai švelniai socialistinis Bombejaus žurnalas "Blitz Newsmagazine" Naujų Metų progą rašė:

"Trys šimtai milijonų Indijos žmonių skausme ir kančiose šaukia į Kongreso Partijos vadus: **varde Dievo ir Gandhio, pasišalinkite!** Mum užtenka jūsų korupcijos, jūsų priespaudos ir tironijos. Eikite, eikite, ir leiskite kitiems užimti vietą! Ir tai yra vienintelis Naujų Metų sveikinimas, kurį mes galime siųsti Indijos valdžiai. . ."

Tai taip rašo nuosaikiai-socialistinis laikraštis Indijoje. Tie socialistai, žinoma, neima domėn, kad Patelis ir kiti Kongreso Partijos vadai nepaklausys šauksmo ir nepasišalins, kad prieš Kongreso Partijos uzurpatorius reikia kovoti. Bet faktas, kad tokia

aštri kritika naudojama, rodo, kaip nepasitenkinimas Indijos išaugo iki negirdėtų aukščių.

S-as

Darbiečiai Bandysią Tęsti Darbą, Nors Dauguma Labai Maža

LONDON. — Britų Darbo Partijos lyderiai nutarė tęsti darbą, nors jų dauguma labai maža — vos 8 vietos. Iš 625 vietų, jie gavo 315, konservatai 295, liberalai 8, o likusias kiti.

Kas liečia balsus, darbiečiai gavo daugiau, negu 1945 metų rinkimuose, bet ir kitų balsai padidėjo. Darbiečiai gavo 13,224,308 balsus, o konservatai 12,433,511 balsų. 1945 metais darbiečiai gavo virš 11,000,000 balsų, o konservatai virš 9,000,000.

Atsižvelgiant į balsus, negalima sakyti, kad britų atsinėsimas linkui šių partijų pasikeitė. Pasirodo, kad konservatams pavyko įtraukti į balsavimus kiek daugiau savo pasekėjų.

Taika Veda Žmoniją į Gerovę ir Kultūrą

"Vaistai" Šalčiui Gydyti Pavojingi

TORONTO. — Dr. H. K. Detweiler, elergiškų ligų specialistas, rašo Ontario Medical Review žurnale, ragindamas daryti viską, kad suvaržyti laisvą pardavinėjimą taip vadinamų antihistamininių vaistų, kaip gyduolių nuo šalčio.

Jis sako, kad yra didelis pavojus dėl gausaus vartojimo tų vaistų be gydytojų patarimo. Esą patirta, kad daugelis perka ir vartoją tuos vaistus tiesiog be saiko.

NEW DELHI, Indija. — Per kruvinas dvejų dienų riaušes tarp mahometonų ir indusų Dakka mieste, Pakistane, buvo užmušta 200 žmonių iš abiejų pusių. Riaušėninkai taip pat degino vieni kitų namus ir bižnius.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas

Advokatas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

Tel. AMherst 0342 5505 13th Ave., Rosemount
Montreal 36, Que.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus - Parūpinam visokiąsias apdraudą
Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir t. t.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS

Albertas J. Norkeliunas, c.s.c.

MOUNTAIN SHOE STORE

Savininkas F. Šuflevičius

Parduodam įvairius batukus, guminius šiltus batus, moterim, vyram ir vaikam, prieinamiausia kaina.

Nuoširdžiausias Patarnavimas

2556 CENTRE ST. - Point St. Charles - MONTREAL

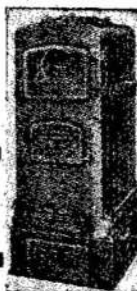
Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Saitkalvystė, Suvirinimas gesu, metaliniu cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Nuo Vilniaus iki Toronto

Rašo Naujas Kanadietis

(Tęsa)

Man įėjus, paprasė atsi-
sėsti, o tariamasis policijos
inspektorius pasiėmė kaž ko-
kių popierių pluoštą ir juos
vartė, skaitė, protarpiais
žvilgiodamas į mane. Padė-
jęs tuos visus popierius, ma-
nė paklausė, kaip man pa-
tinka čia, Vokietijoje. Ir tas
jo klausimas man buvo visai
netikėtas. Prieš tai aš tikė-
jau visai kitokių klausimų
ir buvau pasirengęs į juos
tinkamai atsakyti. Tas jo
klausimas pastatė mane keb-
lion padėtin. Nors galėjau
atsakyti trumpai nepatinka
ar patinka, bet kaip vienas,
taip ir antras atsakymas čia
netiko ir galėjo tik dar la-
biau pagadinti jau ir taip ne-
malonią situaciją.

Jei aš būčiau pasakęs, kad
patinka, tai nebūtų patikė-
jęs man, žinodamas gerai,
kad prievarta atvežtas Vo-
kietijon. Jei sakyciau, kad
nepatinka, žinoma, patiktų,
bet tas reikštų man, kad aš
persistatau vokiečių priešui,
ir tas sutvirtintų kaltini-
mus, kurių turinys man dar
nebuvo žinomas.

Buvau tikras, kad jis lau-
kė iš manęs vieno iš tų atsak-
ymų, bet aš vieton to pa-
prašiau paaiškinti šio mūsų
pasikalbėjimo tikslą. Ir kada
aš jam taip pasakiau, jis va-
landėlę galvojo, o paskui pa-
sakė, kad nors tai nėra leis-
tina, bet jis apie mane asme-
niškai taip blogai negalvojęs,
kaip kad esą čia jam pri-
siųstuose raštuose parašyta,
ir, pašaukęs mane prie savo
stalo, padavė man visą pluoštą
anksčiau jo peržiūrėtų po-
pierių, perspėdamas, kad to-
limesniuose tardymuose, ku-
riuos jau ne jisai ves, nepri-
siminčiau, kad aš esu visa
tai skaitęs. Žinoma, pažadė-
jau.

Pirmiausia, tai buvo rapor-
tas vieno Kauno lietuviško
gestapininko Jasinsko. O jau
jo prirašyta, tai prirašyta

buvo. Jau ir tokių dalykų,
kuriuos aš buvau senai pa-
miršęs. Po to sekė iš kelių la-
pų pranešimas, kurio pasku-
tiniame lape buvo aiškus pa-
rašas gestapo šnipės V. Mic-
kevičienės, kartu su mumis
atvažiavusios ir gyvenančios
mūsų lageryje. Toliaus kele-
tas tarnybinių gestapo in-
strukcijų ir nutarimas pra-
vesti man tardymą, ir, ra-
dus pranešimuose patvirtin-
ančių davinių, kvotą, kar-
tu su tardomuoju, persiūsti
į Frankfurto A. M. gestapo
centrinę.

Tą viską man perskaičius,
net kvapą užėmė. Tiek tik
buvo gera, kad dabar jau ži-
nojau, kuom jie kaltina, ir ką
jie apie mane žino, ir kaip
turiu atsakyti į jo pirmąjį
klausimą.

Padėjęs tuos popierius,
jam padėkojau ir iš lengvo
ėmiau pasakoti visą dalyką
taip, kad jam sudaryčiau
apie save kuo geriausį įspū-
dį, ir kad aš išvengčiau tie-
sioginio atsakymo į jo pasta-
tytą pirmąjį klausimą. Rė-
miausi tuomi, kad visi kalti-
nimai, kurie man primetami,

yra iš mano asmeninių prie-
šų, taip pat lietuvių, ir jais
remiantis mane kaltinti būtų
nelogiška ir neteisinga. Sa-
kau, čia yra nebe Lietuva, o
antra, kaip tik vokiečių ges-
tapo įsakymu buvau paleis-
tas iš Kauno kalėjimo, prid-
urdamas, kad jam, kaip
"džentelmeniui" (kuom labai
abejojau) nebūtų reikalo
tiems nepamatuotiems skun-
dams tikėti ir bereikalingai
gaišti laiką dėl tokių menk-
niekių.

Išklausęs mano kalbą, ma-
no tardytojas sako, kad toli-
mesnė šios bylos eigą nusta-
tys gestapo prezidentas, o jis
tik pridės savo nuomonę, su-
sidariusią laike mano apklaus-
sinėjimo, sąkydamas, kad
laike keturiolikos dienų jis
suzinos tolimesnes bylos pa-
sekmes ir praneš man. Pas-
kui pridėjo, kad galiu eiti pas
savo senuką. Paėmęs telefo-
ną paskambino prie vartų
stovinčiam sargybiniui, kad
mane išleistų pro fabriko
vartus.

(Bus daugiau)

Dar Viena Pora Rengiasi Vestis

TORONTO. — Aną dieną
Lietuvių svetainėje atsibuvo

viena iš didžiausių "shower"
partijų. Ji buvo surengta E-
leonorai Karpavičiūtei, P. ir
E. Karpavičių dukrelei, ku-
ri susižiedavusi su Beniu
Daugėla, P. ir O. Daugėly
sūnum. Abudu jaunuoliai yra
malonūs ir draugiški.
Partija, reikia pasakyti,
buvo tur būt pirma Toronto

lietuvių tarpe savo diūmu.
Moterys apdovanojo Eleono-
rą gražiomis ir vertingomis
dovanomis.
Jų vestuvės įvyks balan-
džio 29 dieną, presbiterijonų
bažnyčioj, kur dauguma lie-
tuvų vedasi. Nepamirškite
dalyvauti.

A.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos Menininkai

Perstatys Žemaitės Dviejų
Veiksmų Komediją

"Mūsų Gerasis"

Sekmadienį, Kovo 5 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Komedija labai juokinga, tad kurie mylite skaniai
pasijuokti, būtinai atsilankykite.

Po lošimo bus žaidimai

Pradžią 8 val. vak.

Parengimų Komisija

LENKŲ KALBOJ LABAI GRAŽI FILMA

"ZNACHOR"

(Burtininkas)

Drama Paimta iš Tikro Gyvenimo. Pilna Meilės ir Intrygų

Rodoma:

Hamilton — Lenkų salėj, 644 Barton St. E., kovo 1 ir 2,
Trečiadienį, ir Ketvirtadienį, prad. 8 v. v.

Delhi — Lenkų salėj, 40 Main St., Kovo 4 d, Šeštadienį,
prasideda 8 v. v.

Brantford — Lenkų salėj, 126 Albion St., Sekmadienį,
Kovo 5 d., prasideda 8 v. v.

St. Catherines — Lenkų salėj, 148 Niagara St., Kovo 9 d.,
Ketvirtadienį, prasideda 8 val. vak.

Crowland — Lenkų salėj, Ontario St., Kovo 10 d., Penkta-
dienį, prasideda 8 v. v.

Kitchener — Lenkų salėj, 124 Sidney St., Kovo 11 ir 12 d.,
Šeštadienį ir Sekmadienį, prasideda 8 v. v.

Preston — Lenkų salėj, Kovo 12 d., Sekmadienį, 2.30 v. p.p.

PRANEŠAME APIE ATIDARYMĄ NAUJOS
MODERNISKOS

GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

PERMANENTS, TINTING, OIL
BLEACHING EXPERT

Plaukų Sutaisymo ir Dažymo Ekspertas

1138 Dundas W. - ME. 8117

Prie-Ossington — TORONTO

Kviečiame pasinaudoti atidarymo
proga duodamu nupiginiu:

SUTAIŠYMAS BEI PAGYVINIMAS PLAUKŲ
UZ PUSĘ KAINOS

Šis nupiginimas galioja tik aprubežtuotam laikui.

DARBAS PILNAI GARANTUOTAS

Arba Sugražinami Pinigai.

Dovanos bus duodamos tiems, kurie atsineš šį skelbimą

Dėmesio — Specialus Pranešimas

Elora Flower Shop

Parduoda aukštesnės rūšies gėles žemesne kaina,
negu kas kitas. Tai ne tuščias pareiškimas. Jis gali
būti patvirtintas jums atsilankius į mūsų krautuvę
ir pasiteiravus.

10 Nuošimčių Nuolaida Organizacijoms

72 Lippincott St. - Toronto - RA. 5459

(Vienos durys į šiaurę nuo College)

Norintieji susitikti su savo tautiečiais užleiskite!

NATIONAL HOTEL

655 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
Įvairios rūšys alaus, taipgi kambariai nakvynei.
Sav. Peter Chernecki

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras
Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 5 dieną, Karpato rusų svetainėje, 707 Barton St. E., 2 valandą po pietų.

Visi nariai prašomi atsilankyti, nes turime atsilikusių reikalus sutvarkyti.

Ateidami į susirinkimą atšveskite bent po vieną naują nari. Įrašysime į draugiją vaizaus laiko lėgvatomis.

Kai kurie nariai per toli atsilikę su nariniais mokesčiais, prašomi užsimokėti.

Valdyba

Linksmūs Šokiai

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa rengia linksmus šokius šeštadienį, kovo 11 dieną, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Be geros muzikos bus šiltų ir šaltų gėrimų ir užkandžių.

Kviečiame Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir smagiai laiką praleisti su savo draugais ir pažįtamais.

Įžanga 50 centų. Pradžią 8 valandą vakaro.

Rengėjai

RE-NEW

DRY CLEANERS

Valome ir taisome vyriškus ir moteriškus drabužius, taipgi prosiname vietoje laukiant. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Drabužiai apsaugoti aukšta apdrauda. Darbas garantuotas

Atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro
Šeštadienį iki 5 val. vak.

415 Roncesvalles Ave. — LL. 1451 — Toronto
Savininkas: J. Šinkunas

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Perduodu visokių rūšių žiedus, auksinę ir sidabrinę prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

Toronto Progresyvių Lietuvių Klubas Rengia

Fruktų ir Baliūnų

Linksmus Šokius

Su Laimėjimais

Šeštadienį, Kovo 4 Dieną

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš Gera Muzika

Visus Maloniai Kviečiame Atsilankyti

Pradžią 8 val. vak.

Parengimų Komisija

Ševčenkos Koncertas Įvyks Kovo 11 Dieną

TORONTO. — Dainų ir muzikos mylėtojai turės puikią progą kovo 11 dieną, kuomet įvyks ukrainiečių Ševčenkos Koncertas Massey Hall.

Susivienijusi Kanados Ukrainų Asociacija rengia tą koncertą paminėjimui garsiojo ukrainų patrioto ir poeto T. Ševčenkos, kuris yra plačiai žinomas ir lietuvių tarpe.

Koncerto programoj dalyvaus garsusis Lysenko choras, kuris aną dieną laimėjo pirmą prizą Kiwanis Muzikos Festivalyje. Chorui vadovauja Ivan Romanoff, talentingas Kanados ukrainiečių muzikas. Per praėjusius dvejus metus jis studijavo Pragoje, Čekoslovakijoje.

Be to, programoj dalyvaus naujai sudarytas koncertų orkestras, kuriam vadovauja taipgi plačiai žinomas muzikas John Moscow, merginų mandolinų orkestras, liau-

dies šokių ansamblis ir t.t.

Žymiausių programos numeriu bus Kanados premjera "Kuštinos" — kantatos dėl choro ir orkestro, kurios kompozitorium yra žymiausias ukrainiečių muzikas L. Revutsky. Ji sukurta pagal Ševčenkos poemą.

Visos vietos rezervuotos. Tikietus galima įsigyti 300 Bathurst St., 1579 Dupont Ave., 6 Denison Ave., 83 Christie St., 404 Parliament St. ir 620 Queen St. W.

Reporteris

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Šiuomi pranešam, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 5 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių svetainėje, 160 Claremont St.

Visus narius maloniai kviečiame dalyvauti susirinkime ir išgirsti visus raportus.

Valdyba

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbia LIAUDIES BALSĄ

INTERSECTION BODY & FENDER REPAIR

A. Rušėno Automobilų Taisytojų Garažas

Dulux ir Duco Refinishing, Radiator Work ir Visi Kiti Sutaisytojų Darbai

2692 Dundas St. West

RODNEY 1509

Toronto — Ontario

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Snickeris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbąs Kailininkas

Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal Jūsų Pasirinkimą ir Mierą

Mes Turime Visokių Rūšių Futrų

Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai

197 Spadina Ave. — Toronto
EL. 6509

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine

FUR GARMENTS

Restyling and Repairs

Workmanship Guaranteed

MODERN

COLD STORAGE

PLANT ON THE PREMISES

506 Queen W. 750 Yonge

AD. 8834 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pačina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Karburių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917